

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2019. november 28-ai ülésére

Tárgy: Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója

A Képviselő-testület megalkotta a Szociálpolitikai Kerekasztal létrehozásáról szóló 8/2019. (IV. 30.) számú önkormányzati rendeletét, mellyel létrehozta a Tótkomlóson működő Szociálpolitikai Kerekasztalt.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) szerint a Szociálpolitikai Kerekasztal feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése. Ennek megfelelően a Képviselő-testület a 86/2019. (IV. 25.) kt. határozatában megbízta az Igazgatási osztályt Tótkomlós Város Szolgáltatástervezési Konceptiójának elkészítésével és úgy rendelkezett, hogy a Konceptió megtárgyalását a 2019. szeptember havi soros ülésén tűzi napirendjére. A Képviselő-testület a 2019. szeptember havi soron ülésén akként határozott, hogy Tótkomlós Város Szolgáltatástervezési Konceptiójának tárgyalását elnapolja.

A Szolgáltatástervezési Konceptió elkészült, amelyet az előterjesztés mellékleteként megküldök a Képviselő-testületnek.

Tájékoztatam a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az SzCsM rendelet alapján a dokumentumot elfogadás előtt véleményezi:

- Tótkomlósi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat,
- Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata,
- Tótkomlósi Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője.

Az SzCsM rendelet alapján a koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket a Képviselő-testület lehetőség szerint figyelembe veszi.

A jogszabály által előírt véleményezőkön túl az előterjesztést tárgyalja a Szociális Bizottság.

A vélemények a Képviselő-testület ülésén kerülnek ismertetésre.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését!

„A” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete Tótkomlós Város Szolgáltatástervezési Konceptióját megismerte és azt *elfogadja*.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester

Határidő: értelem szerint

„B” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete Tótkomlós Város Szolgáltatástervezési Konceptióját megismerte és azt *nem fogadja el*.

Felhívja az Igazgatási osztályt, hogy a következő soros képviselő-testületi ülésre Tótkomlós Város Szolgáltatástervezési Konceptióját az alábbiak figyelembevételével *dolgozza át*:

.....

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester

Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2019. november 22.

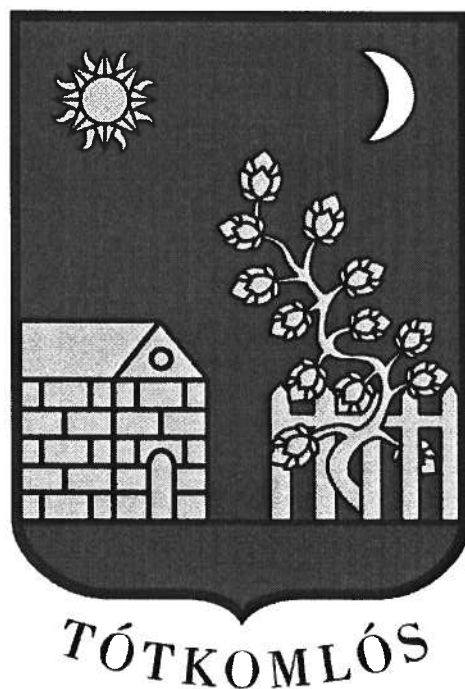

Zsura Zoltán János
polgármester

Az előterjesztést készítette: Stübéné dr. Borsodi Olga aljegyző sk.

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót készítette: Bedőné Skoda Ilona szociális ügyintéző sk.

Az előterjesztést látta: dr. Osváth Tamás jegyző

TÓTKOMLÓS VÁROS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA

2019.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ.....	3
1.) Jogszabályi hivatkozás.....	3
2.) A koncepció célja, feladata.....	4
I. FEJEZET.....	6
TÓTKOMLÓS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI.....	6
1.) A város természeti, gazdasági, demográfiai, foglalkoztatási jellemzői.....	6
a.) A település elhelyezkedése	6
b.) A település infrastruktúrája.....	7
c.) A település gazdasági jellemzői.....	7
d.) A településdemográfiai helyzete.....	8
e.) Foglalkoztatás.....	12
2.) Segélyezés	21
a.) Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások.....	21
b.) Lakhatáshoz kapcsolódó támogatás.....	22
c.) Közgyógyellátás, ápolási díj.....	24
d.) Gyermekvédelem, gyermekek támogatása.....	25
II. FEJEZET.....	34
SZEMÉLYES SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK.....	34
1.) Településünk gyermekintézményei.....	35
2.) Szociális Szolgáltató Központ.....	37
3.) Népkonyha.....	44
4.) Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat.....	45
5.) A város szociális ellátórendszer céljai, eredményei.....	48
6.) A város szociális ellátórendszerének további céljai, fejlesztések.....	48
7.) Civil szervezetekkel való kapcsolattartás a szociális szolgáltatások területén....	50
8.) Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, konceptiókkal, programokkal.....	51
9.) A szociális alapszolgáltatási rendszer erősségei, gyengeségei, lehetőségei és veszélyei.....	53
10.) Összegzés.....	54
11.) Elfogadás módja és dátuma.....	55

BEVEZETŐ

A szociális szolgáltatástervezési koncepció célja a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása és felülvizsgálata önkormányzati szinten. Ez a stratégiai koncepció a város egészére kiterjedően tárja fel a szociális szolgáltatások jelenlegi helyzetét és a fejlesztés lehetséges irányait.

A koncepció tartalmazza az önkormányzat önként vállalt és többlet feladatait, elsődlegesen azonban a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szabályozása alapján mutatjuk be a működő intézményrendszert, és azok terveit.

1.) Jogszabályi hivatkozás

Az Szt. 92. § (3) bekezdése szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM. rendelet) 111/A. § (1) bekezdése alapján, az Szt. 92. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az SzCsM. rendelet 111/A. (2) bekezdése kimondja, a megyei jogú város és a főváros koncepciója az (1) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza különösen

- a) a megye, főváros területén működő szolgáltatási rendszer struktúráját, legfontosabb jellemzőit,
- b) a szolgáltatások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit,
- c) a szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányait.

Az SzCsM. rendelet 111/A. (3) bekezdése szerint a megye, a főváros területén működő egyházi fenntartók és nem állami fenntartók kötelesek együttműködni és adatot szolgáltatni a koncepció készítése során.

Az SzCsM. rendelet 111/A. (4) bekezdése alapján a szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. A megyei jogú városi önkormányzat a jóváhagyott szolgáltatástervezési koncepciót megküldi a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszternek.

Az SzCsM. rendelet 111/A. (5) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Az SzCsM. rendelet 111/B. § (1) bekezdése kimondja, hogy az Szt. 58/B. § (2) bekezdése alapján létrehozott szociálpolitikai kerekasztal tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

Az SzCsM. rendelet 111/B. § (2) bekezdése szerint a szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart. Feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése.

2.) A koncepció célja, feladata

A jogszabályi rendelkezések megfelelése érdekében a koncepció megvalósításával elérni kívánt céljaink:

1. Meghatározni a szociális szolgáltató rendszerünkre vonatkozó fejlesztési prioritásokat,
2. Ezek megvalósításához szükséges eszközöket,
3. Célkitűzéseinket a szociális ellátás területén:
 - a növekvő igények miatt a szociális ellátórendszerünk legoptimálisabb kialakítása,
 - az intézmény ellátások korszerűsítése,
 - családi és lakókörnyezetben nyújtott ellátások kiépítése,
 - a hiányzó intézményi formák létrehozása,
 - az intézményi ellátásokhoz a hozzáférhetőség javítása,
 - az esélyegyenlőség megteremtése,
 - a nem állami szereplők részvételének erősítése, együttműködés, az ellátások lehetséges összehangolása,
 - a szociális, foglalkoztatási, egészségügyi, oktatási rendszerek összehangolása,
 - a szociális igazgatás korszerűsítése
4. Megfelelő információkkal ellátni az ágazati irányítást végző szerveket.
5. Elősegíti az állami, - nem állami és egyházi fenntartók együttműködését a szociális szolgáltatások működtetése és fejlesztése terén.

A szolgáltatástervezési koncepció bemutatja a települési önkormányzat ellátási kötelezettségének helyzetét, a városban élő lakosság szociális szükségletének összegzését.

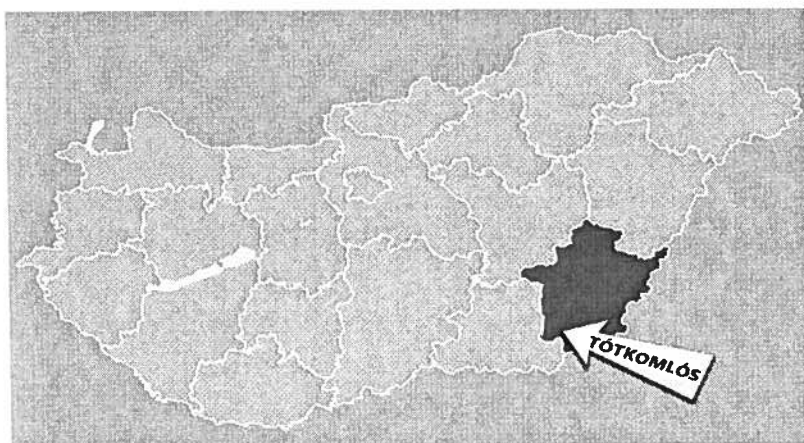
A koncepció feladata, hogy rávilágítson a településen működő szociális ellátórendszer hiányosságaira, kijelölje az irányokat egy résmentes szociális védőháló kialakításához a településen, elősegítse egy egységes „szociális szolgáltató politika” kialakítását a településen. Információkat biztosítson egyéb fejlesztési koncepciók, programok (pl. területfejlesztési koncepció, rekonstrukciós program, fogyatékkal élők ellátásának korszerűsítése stb.) tervek kidolgozásához és megvalósításához, valamint információkkal segítse a döntéshozókat, illetőleg a szolgáltatások biztosításában részt vevőket.

I. FEJEZET

TÓTKOMLÓS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

1.) A város természeti, gazdasági, demográfiai, foglalkoztatási jellemzői

a.) A település elhelyezkedése

Tótkomlós Magyarország Dél-alföldi területén, Békés-megyében - Orosházától 18 km-re, délre - található település, mely földrajzi elhelyezkedésénél fogva azon települések egyike, amelynek vonzáskörzete részben egy másik megyéhez is, Csongrádhoz tartozik: Nagyér, Ambrózfalva, Csanádalberti, Pitvaros.

A tengerszint felett mintegy 93-99 m között fekszik, a Maros hordalékkúpjához kapcsolódó, Tisza völgy irányában lejtő jellemzően sík területen.

Tótkomlós város közigazgatási területe 12539,7 ha, melyből 460,4 ha belterület, 11941,1 ha külterület és 138,1 ha zártkert.

A település közúton és vasúton egyaránt megközelíthető.

Két fontos útvonal keresztezi a várost a 4432-es Békéscsabáról-Makón irányába és a 4427-es Orosházáról-Mezőhegyes irányában.

A várost vasúthálózat köti össze Orosházával és Mezőhegyessel, mely kétirányú átmenő forgalmat biztosít a települések között.

A belső úthálózat kiépítettsége még nem teljes körű. 2004. évben a 109 utcából a kiépített pormentes utak száma 66 db volt – összesen mintegy 31,6 km. Később 3 utcában betonút és további 8 utcában útalap készült, mely 60% fölé emelte a kiépítettséget. További bővítésnek köszönhetően 2010. év végére még 5 utca megközelítőleg 1600 m-el növelte meg a szilárd burkolatú útjaink hosszát. A város belterületében lévő utak karbantartása, felújítása folyamatosan történik. Továbbá a TOP-3.1.1-15-BSI-2016-00012 elnyert, Tótkomlós kerékpárforgalmi hálózatának fejlesztése című pályázat keretében 1325 méter hosszúságú kerékpárút kialakítására kerül sor.

b.) A település infrastruktúrája

Tótkomlóson a több mint 3100 belterületi ingatlanból a lakott ingatlanok száma 2900, melyből ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya 93 %.

A KEOP-1.2.0(2F)09-2010-0087 csatornahálózat és szennyvíztisztítási projekt 2014. március – 2015. október közötti időszakban történő műszaki beruházásnak köszönhetően, 2291 db ingatlan szennyvízhálózat rákötése történt meg. A lakossági rácsatlakozás tervezett költsége 267.000,- Ft volt, a tényleges lakossági hozzájárulás összege lakásonként 58.000,- Ft-ba került. A különbözet összegét többlétfenntartást nyújtó pályázatok útján sikerült csökkenteni. A csatornahálózat kialakítása során az ingatlanok előtti terület és az utcák, utak helyreállítása jelentős arányban megtörtént, de több garanciális javítás még folyamatban van. A kivitelező Duna Aszfalt Kft. javítási munkálatait a Tótkomlósi Polgármesteri Hivatal Igazgatási osztálya ellenőrzi.

Tótkomlós városban 2015-ben az ivóvíz rekonstrukció befejeződött.

c.) A település gazdasági jellemzői

Tótkomlós gazdaságában a mezőgazdaság, élelmiszeripar, a kézműipar, könnyűipar a meghatározó a szolgáltatások mellett. Évszázados hagyománya van az őrlésnek a városban, ma is működő malom, jelentős mennyiségű gabonát dolgoz fel. A városban több szárító, magtár, takarmánygyártó üzem, ezen kívül állattartó nagyüzemi telep működik.

A lakosság túlnyomó részben ma is mezőgazdasággal foglalkozik ez a helyiek egyik megélhetési forrása. A kapcsolódó vállalkozások (keveréktakarmány gyártás, malomipar, tojástermelés) is jelentős foglalkoztatók. A 90-es években a kis- és középvállalkozások száma emelkedett, s néhány könnyűipari vállalkozás is működik a településen. 2017-ben a településen 625 egyéni vállalkozót és 167 vállalkozást (Zrt., Bt., Kft.,) tartunk nyilván.

A városban a külföldi érdekeltségű vállalkozások is jelentős munkalehetőséget biztosítanak a lakosság számára.

A MAS 2003. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. két gyárépületben, összesen 4000 m² területen foglalkoztat helyi, illetve környékbeli munkavállalókat. A foglalkoztatottak száma 100 fő.

RIMAX Ipari és Kereskedelmi Kft. fő tevékenysége mezőgazdasági, erdészeti gépek és kellékek gyártása, dolgozói létszáma meghaladja a 300 főt. A településen elsősorban a szántóföldi növénytermesztés jellemző, amelyet kiegészít a takarmánynövények termesztése. Nagy jelentőségű továbbá az állattenyésztés, különösen a baromfitenyésztés liba és a sertéstartás.

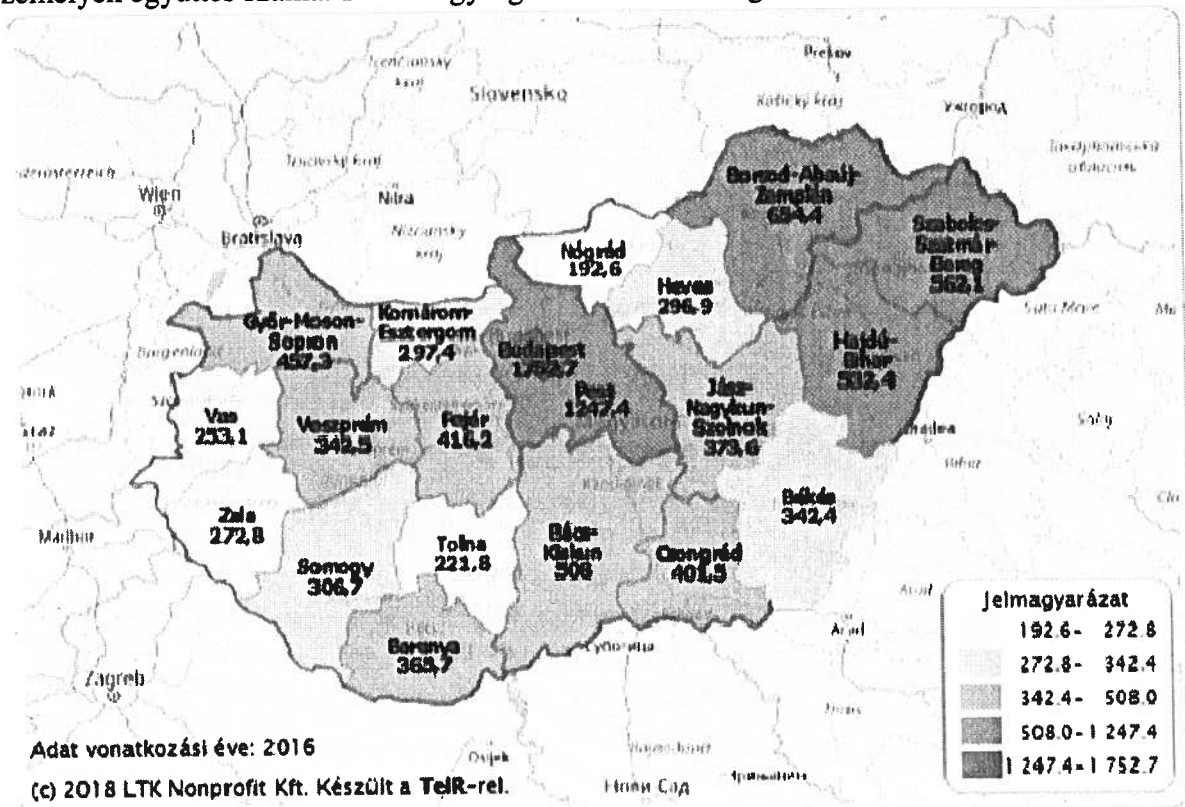
d.) A település demográfiai helyzete

Tótkomlós város lélekszáma Magyarország legtöbb településéhez hasonlóan folyamatosan csökken.

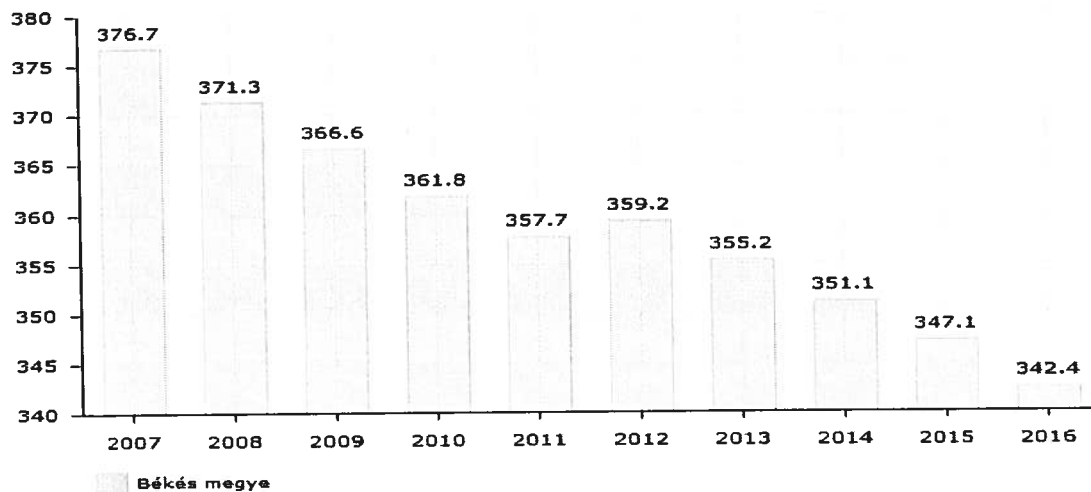
1945-ben még 10.984 fő lakott a településen, míg napjainkban már csak 6257 fő a város lakosságának száma.

Lakónépesség (1000 fő)

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ezres nagyságrendben kerül megadásra.

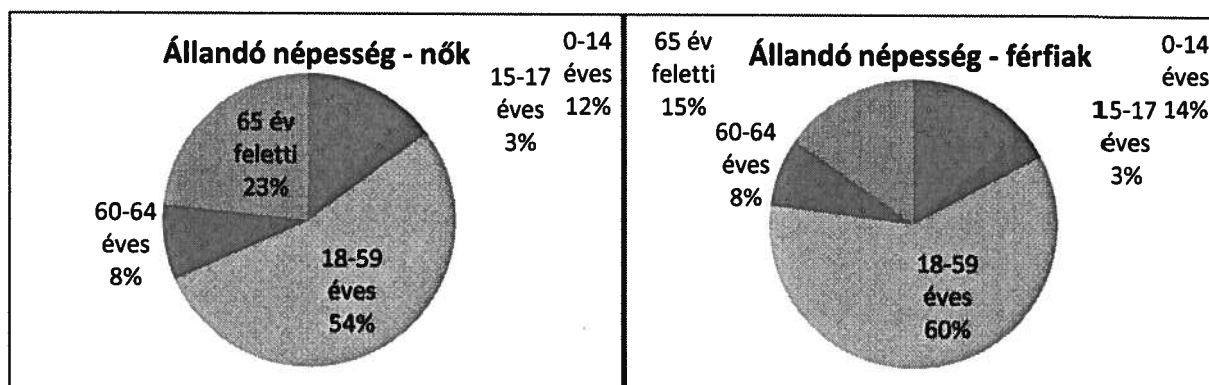

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

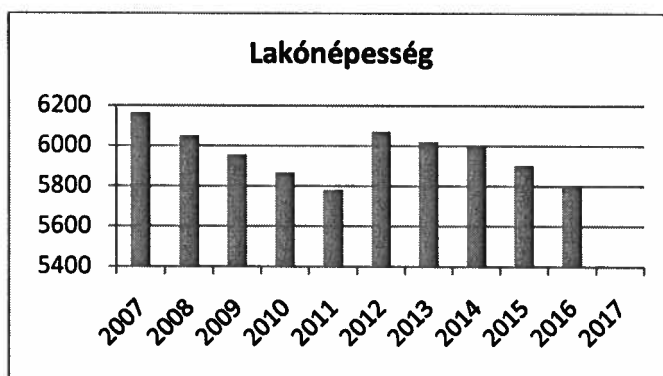
A legnagyobb lélekszámcsökkenés 1945-1946-ban, valamint 1980-1990. évek között következett be. A lakosságszám csökkenése lelassult, de nem állt meg a népesség fogyása. 2011-től 2017. január 1-ig mintegy 322 fővel csökkent a lakosságszám. A csökkenés több tényező együttes hatásának eredménye, ilyen a születések és halálozások aránya, valamint a fiatalabb korosztály elvándorlása a városból mely az utóbbi évek jellemző tendenciájává vált.

Állandó népesség

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lakónépesség száma az év végén

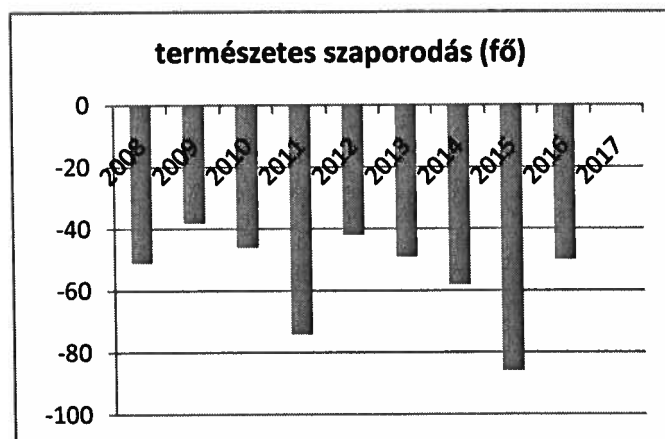

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ahogy a diagram is mutatja 2007-től valamelyest lelassult, de nem állt meg a népesség fogyása. 2007-től 2011-ig mintegy 270 fővel csökkent a lakosság száma. A csökkenés több tényező együttes hatásának eredménye, melyből kiemelkedő fontosságú a munkalehetőségek szűkösége.

A város állandó lakossága 2017. január 1-én 6257 fő, lakónépessége 5989 fő volt.

Természetes szaporodás

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fiatalabb korosztály elvándorlása a városból magával hozza a csökkenő gyermekszületések számát. Az ábra jól szemlélteti, hogy sajnálatos módon a gyermekek élve születésének aránya az elhalálozásokhoz viszonyítva magas. Ezáltal az idősek aránya folyamatosan növekszik, ami a város elöregedését vonja maga után.

Tótkomlós állandó lakosainak száma 2009-től az alábbiak szerint alakult:

Év (I. 1.)	Állandó lakosok száma (fő)
2009	6.449
2010	6.390
2011	6.321
2012	6.257
2013	6.195
2014	6.133
2015	6.113
2016	6.058
2017	5.999
2018	5.873
2019	5.839

Az állandó lakosság száma korcsoportonkénti bontásban 2006 – 2018. években

Év (I.1)	Lakos (fő)	18 év alattiak (fő)	18 év alattiak aránya a teljes népességhez (%)	19-60 év közöttiek (fő)	19-60 év közöttiek aránya a teljes népességhez (%)	61 év felettiak (fő)	61 év felettiak aránya a teljes népességhez (%)
2006	6.703	1.357	20	3.856	58	1.490	22
2007	6.639	1.316	20	3.835	58	1.488	22
2008	6.527	1.266	19	3.790	58	1.471	23
2009	6.449	1.240	19	3.748	58	1.461	23
2010	6.390	1.202	19	3.694	58	1.494	23
2011	6.321	1.154	18	3.674	58	1.493	24
2012	6.257	1.130	18	3.635	58	1.492	24
2013	6.195	1.098	18	3.617	58	1.480	24
2014	6.133	1.066	17	3.564	58	1.503	25
2015	6.113	1.064	17	3.541	58	1.508	25
2016	6.058	1.045	17	3.473	57	1.540	26
2017	5.999	1.034	17	3.427	57	1.538	26
2018	5.873	972	16,5	3.335	57	1.566	26,5
2019	5.839	961	16,46	3.307	56,64	1.571	26,9

A táblázatból jól kivehető, hogy az elmúlt évben - 2017-es évvel bezárólag - a lakosok száma valamennyi korcsoportban csökkent. A 2018. januári adatok azonban mutatják, hogy míg a 0-18 éves és a 19-60 éves korosztályban a lakosság csökkent, addig a 61 év feletti lakosok száma nőtt. Ez a tendencia figyelhető meg a 2019. január 1-ei adatok vizsgálatakor is. Tehát bár egyenlőre nem nagymértékben, de előregedő lakosságról beszélhetünk.

A születések és halálozások száma az alábbiak szerint alakult:

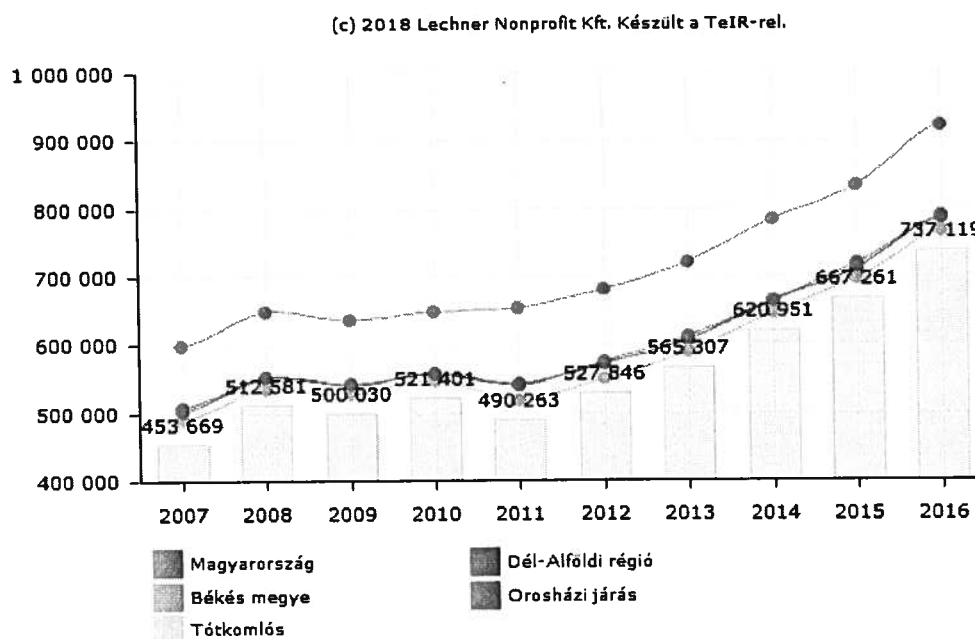
Év	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Születés	62	53	38	44	50	40	39	44	58	50	44
Halálozás	126	92	86	112	94	90	94	106	108	92	89

Az adatokból megállapítható, hogy a születések száma 2018-ban további csökkenést mutat a korábbi évhez képest. A halálozások száma azonban alulmúlta a korábbi évek halálozási számait.

Az adatokból megállapítható, hogy a település lélekszáma évről évre csökken. Az eddigi tendencia az volt, hogy ennek oka az, hogy a halálozások száma lényegesen meghaladja a születések számát, másrészt az, mert a településről egyre többen költöznek el. 2019. január 1-ei adatok alapján 2018-ban a népesség 34 fővel csökkent, melyet teljes egészében lefed a halálozások és a születések közti különbség, sőt megállapítható, hogy lakosok települtek be Tótkomlóra, ezzel lassítva a népességfogyást.

e.) Foglalkoztatás

A személyi jövedelemadó köteles jövedelemadóval csökkentett értéke egy lakosra vetítve Tótkomlóson.

A város jövedelemszerző képessége, személyi jövedelemadó adatok 2015-2017-ig a következők:

	2015	2016	2017
Adófizetők száma/fő	2.377	2.382	2.396
Adófizetők/db	3.007	3.009	3.007
Adóerő-képesség/Ft	96.686.091,-	96.597.564,-	94.826.298,-
Személygépjárművek száma	2.159	2.190	2.257
Személygépjárművek éves adó/Ft	31.522.683,-	30.358.008,-	30.693.445,-
Magánszemélyek kommunális adója hátralék/Ft	14.989.712,-	17.314.082,-	16.746.570,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Tótkomlós teljes lakosságának helyzetéről ad számot a település adóerő-képessége, a személygépjárművek száma/éves adó, a magánszemélyek kommunális adója hátralékának mértéke. Az elmúlt három évet vizsgálva az adatok jelentős változást nem mutatnak.

Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójában a szociálisan nehéz helyzetben élő lakosok helyzetével kiemelten kell foglalkozni. A hátrányos helyzetű emberek beilleszkedését a társadalomba, elfogadottságukat elősegíti, ha dolgoznak, ha megélhetésüket munkából származó jövedelemből tudják biztosítani. Természetesen a hátrányos helyzet jellege, súlyosságának foka erőteljesen befolyásolja a munkavállalás lehetőségét. Fontos azonban, hogy a városban milyen a foglalkoztatottság mértéke, a munkanélküliek aránya, a munkaerőpiac általános helyzete.

Településünkön az Önkormányzat, a Tótkomlósi Szociális Szolgáltató Központ, az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat, a Védőnői szolgálat, az oktatási intézmények ezen társadalmi réteg felzárkóztatását, helyzetbe hozását segítik.

A mélyszegénység egyik oka a munkalehetőségek hiánya, az alacsony iskolai végzettség. Tótkomlós városában az álláskereső nyilvántartása alapján, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők részére, illetve egyéni megkeresés alapján biztosítja a nehéz helyzetbe lévőknek a közfoglalkoztatásban való foglalkoztatást.

Tótkomlóson jelenleg a STARTMUNKA PROGRAM keretében öt közfoglalkoztatási program működik.

A STARTMUNKA PROGRAM-ban dolgozók munkaszerződése 2017. 03. 02-től – 2018. 02. 28-ig szólt. A program folytatására 2018. 03. 01- 2019. 02. 29-ig kerül sor.

- Növénytermesztési program: dolgozói létszáma 16 fő, női dolgozó 12 fő, férfi 4 fő volt. 2 fő szakmunkás bért, 14 fő segédmunkás bért kapott.
A program dolgozói zöldségek termesztésével foglalkoztak, 3 fóliasátorban öntözéssel rendszerrel folyik a munka.
- Helyi sajátosságokra épülő program: dolgozói létszáma 20 fő, női dolgozó 1 fő, férfi 19 fő volt. 4 fő szakmunkás bért, 14 fő segédmunkás bért kapott. 2018. 03. 01- 2019. 02. 29-ig 10 fő alkalmazására kaptunk lehetőséget, melyből 1 nő és 9 férfi került alkalmazásba.
A program dolgozói a város központját, a Száraz-ér sétányt és meglévő telephelyének felújítását végzik.
Belterületi közútkarbantartási program: dolgozói létszáma 24 fő volt, női dolgozó 4 fő, férfi 20 fő. 5 fő szakmunkás bért, 19 fő segédmunkás bért kapott. A 2018. 03. 01- 2019. 02. 29-ig terjedő időszakra 15 fő alkalmazására került sor, melyből 5 nő, 10 férfi.
A program dolgozói a településen belül, közutak járdák karbantartását, felújítását végzik.
- Belvízelvezetési program: dolgozói létszáma 15 fő volt, női dolgozó 2 fő, férfi 13 fő. 2 fő szakmunkás bért, 13 fő segédmunkás bért kapott. A 2018. 03. 01- 2019. 02. 29-ig szóló időre 11 fő alkalmazására került sor, melyből 3 nő és 8 férfi.
Tótkomlós belterületén lévő csatornahálózatok karbantartását, tisztítását végzik.
- Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása program: dolgozói létszáma 15 fő volt, női dolgozó 10 fő, férfi 5 fő. 2 fő szakmunkás bért, 13 fő segédmunkás bért kapott. 2018. 03. 01- 2019. 02. 29-ig 10 fő alkalmazására kaptunk lehetőséget, melyből 8 nő és 2 férfi.
Tótkomlós belterületén és határán lévő hulladékok összeszedését, Tótkomlós területének tisztántartását végezték.

A Hosszabb Időtartamú közfoglalkoztatás keretén belül 2 program működött.

- 70404/26/00742 határozat számú program dolgozói létszáma 20 fő volt, 13 női dolgozó, 7 férfi dolgozó. 5 fő szakmunkás bért, 15 fő segédmunkás bért kapott. A dolgozók munkaszerződése 2017. 03. 02-től – 2018. 02. 28-ig időtartamra szólt.
A programban résztvevők parkgondozással és adminisztratív tevékenységgel foglalkoztak.
- 7404/26/00743 határozat számú képzési program létszáma 14 fő volt, 13 női dolgozó, 1 férfi dolgozó. A képzés ideje alatt a 14 fő segédmunkás bérezésben részesült. A képzés időtartama 2017. 03. 02-től – 2017. 08. 31-ig tartott. A képzésben résztvevőknek sikeres vizsgát kellett tenniük. A szövő képzésben résztvevők a gépi szövés technikáját tanulták, összekötve a helyi népi motívumok elsajátításával.

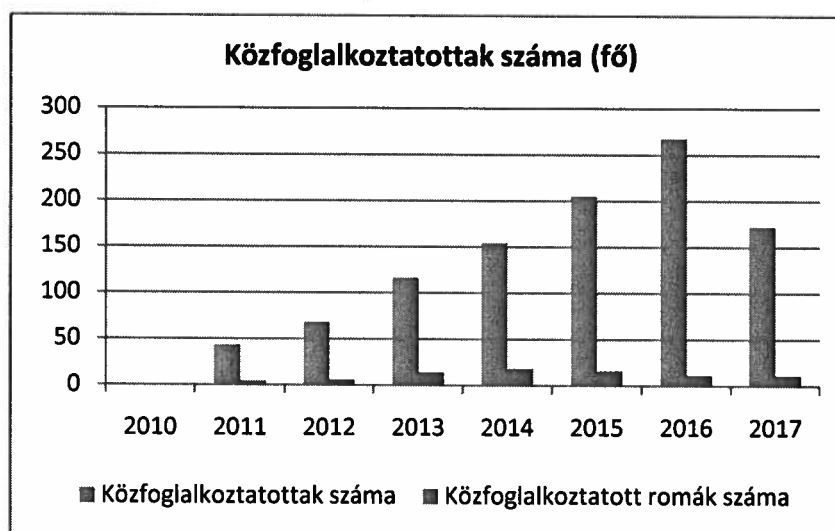
- 7404/26/00887 határozat számú 2018. 03. 13 – 2018. 04. 30-ig tartó zöldterületi kisgépek üzemeltető képzésen 4 nő és 2 férfi vett részt. A 2018. 03. 21- 2018. 05. 15-ig tartó képzésen 5 férfi szerzett motorfűrész kezelői végzettséget.
- 7404/26/00817 határozat számú képzési programban 1 nő vendéglátó-eladó végzettséget szerzett a 2018. 02. 14 – 2018. 05.31-ig időtartamra szóló. Kőműves képzésen 7 férfi vett részt 2017.12.01 - 2018.07.31-ig.
- 7404/26/00845 határozat számú közfoglalkoztatási programja az önkormányzati munkát segíti. A közfoglalkoztatottak száma: 6 fő volt, melyből 2 férfi, 4 nő, melyek munkaszerződése 2018.02.18.-2018. 06. 30-ig szól; 10 fő – 5 nő és 5 férfi - közfoglalkoztatásra irányuló munkaszerződése 2018. 03.01-2018.06.30-ig szól.
- Kitörési pont a háztáji gazdaságok irányába című program (7407/26/00752 határozat szám) A programban dolgozók munkaszerződése 2017. 03. 02-től – 2018. 02. 28-ig szól. Dolgozói létszáma 5 fő volt, női dolgozó 3 fő, férfi 2 fő. 1 fő szakmunkás bért, 4 fő segédmunkás bért kapott. A programban résztvevők 5 fóliasátorban termesztettek sárgadinnyét, karalábét, szabad területen csemegekukoricát, valamint 55 sertés tartását végezték.

Tótkomlós településen 2017. március 2-től kezdődően közfoglalkoztatottakat foglalkoztat a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ. A központban jelenleg 8 fő közfoglalkoztatott 3 fő szakmunkás bért, 5 fő segédmunkás bért kap.

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár a közművelődési munkák segítésére és megkönnyítésére lehetőséget kapott közfoglalkoztatottak bevonására. A Könyvtárban, a Művelődési Központban és Természet Házában 7 fő dolgozik, 7 fő nő. 2 fő szakmunkás bért, 5 fő segédmunkás bért kap.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Kardoskút-Tótkomlós-Nagyér területén a csatornahálózat, Száraz-ér meder és partszakasz karbantartására közfoglalkoztatás keretén belül 8 főt alkalmaz 5 fő nőt és 3 fő férfit segédmunkás bérrel.

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az ábra alapján jól látható, hogy az érintett időszakban a közfoglalkoztatásban dolgozók létszáma településünkön növekedett, bár 2017-ben csökkenést mutat. Sajnos az elmúlt évek tapasztalata, hogy a dolgozók létszámát tekintve nagy a különbség. A leggyakoribb probléma, hogy a közfoglalkoztatásban dolgozók egy része nem jelenik meg a munkahelyen, nem veszi fel a munkát, ezért a márciusban induló programoknál figyelembe vettük a dolgozók munkához való hozzáállását is. A diagram alapján látható a csökkenés, vannak üres helyeink a programokban, de igyekszünk megbízható munkaerővel feltölteni azokat.

Mélyszegénységben élők foglalkoztatottsága – Tótkomlós

Év	Mélyszegénységben élők száma
2011	117
2012	112
2013	102
2014	143
2015	176
2016	172
2017	157

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A munka világába való beilleszkedést segítik az Orosházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által biztosított képzések. A kistérségi közfoglalkoztatási programokba és a tanfolyamokba elsősorban ellátás nélkülieket és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket vontak be.

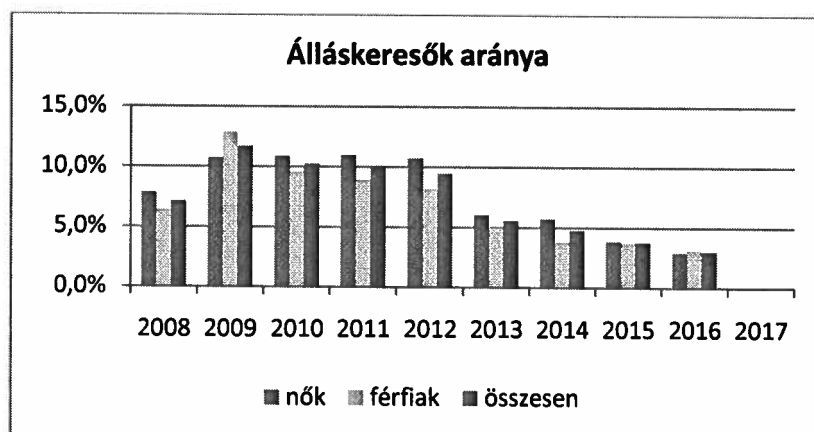
A képzések célja az alacsony iskolai végzettségű, ill. szakképzetlen felnőttek számára lehetővé tenni, hogy képzésben vegyenek részt, így javuljon a munkaerő-piaci helyzetük. Cél továbbá olyan felnőttek képzése, akiknek a szakképzettsége elavulttá vált, vagy alapul szolgál olyan egyéb új képesség, végzettség megszerzésére, amely valós munkaerő-piaci igényekre épül. Lehetőséget kínál arra, hogy felzárkózzanak és iskolai végzettségtől függetlenül pótolják hiányzó kompetenciáikat.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	van	GINOP 6.1.1.
felnőttképző programok a vonzásközpontban	van	GINOP 6.1.1.
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	van	toborzás csoportos közvetítői tájékoztató
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	van	csoportos közvetítői tájékoztató
Helyi foglalkoztatási programok a településen	van	START MUNKA PROGRAM Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	van	START MUNKA PROGRAM Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

Forrás: Helyi adatgyűjtés

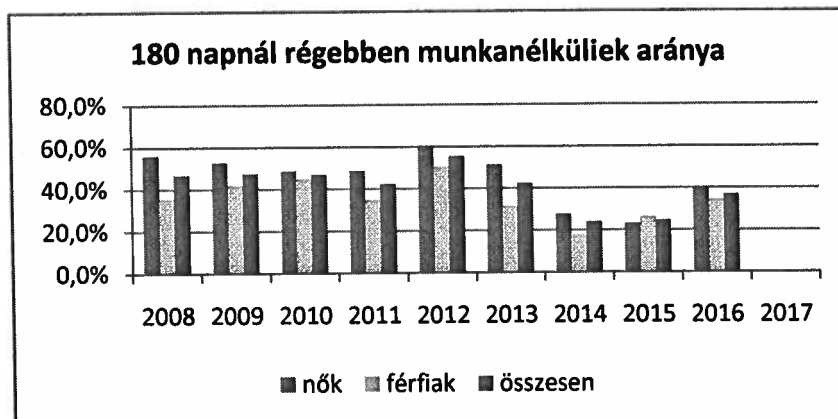
- Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportonként változó. 2012-től az aktív korú nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökkent.

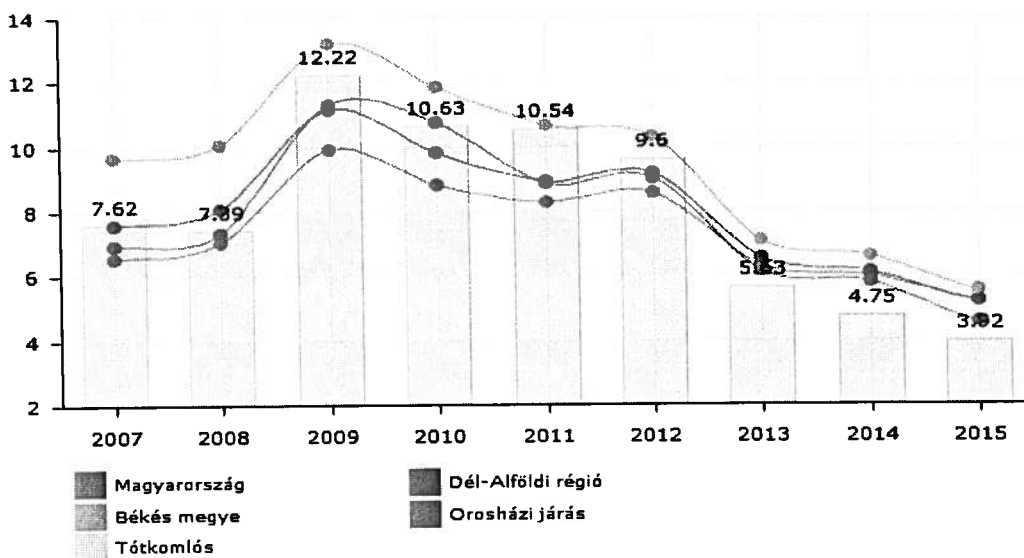
A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

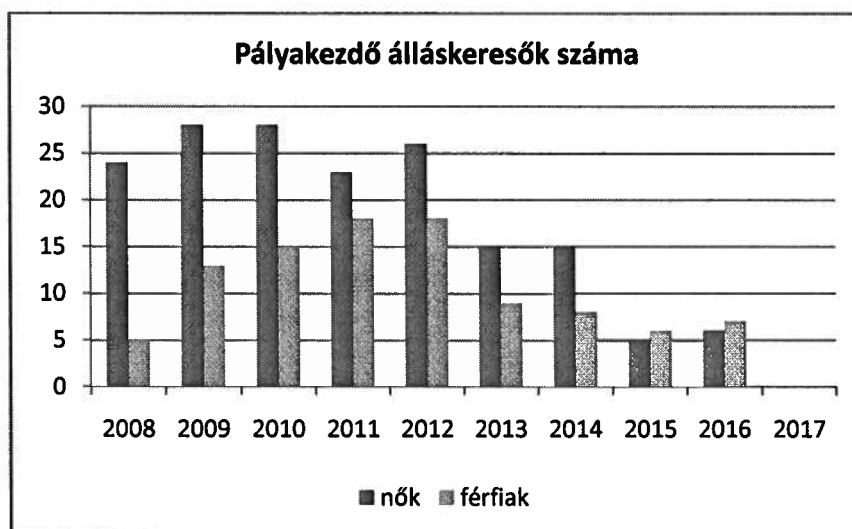
A 180 napnál régebben nyilvántartott munkanélküliek esetében megfigyelhető mind a nők, mind a férfiak esetében a csökkenés. A nyilvántartott, regisztrált munkanélküliek közül a tartós munkanélküliek nehezebben tudnak állást találni, mely adódhat a szakképzettség hiányából, az alacsony iskolai végzettségből, valamint a közfoglalkoztatási programok létszámának csökkenése is befolyásolja mindezt. Összességében a tartós munkanélküliek száma 2009. óta folyamatos csökkenést mutat településünkön.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Hazánkban a gazdasági és a társadalmi átalakulással összefüggésben a 90-es évek elejétől szinte folyamatosan csökkent a fiatalok munkaerő-piaci részvétele. Ennek egyik magyarázó tényezője a fiatalok oktatásban, képzésben töltött idejének meghosszabbodása. Az alacsony munkapiaci aktivitáshoz az is hozzájárul, hogy Magyarországon nem igazán elterjedt a tanulás melletti munkavégzés. A globális válság a fiatalok foglalkoztatása tekintetében éreztette hatását, egyrészt a munkaerő-kereslet jelentős visszaesése és a munkaerő-piacra belépni szándékozó fiatalok elhelyezkedési esélyeinek romlása. Mindezekből ered, hogy a fiatalok munkanélküliségi rátája 2008-2012-ig jelentősen emelkedett hazánkban, s az emelkedés mértéke európai összevetésben is kiemelkedőnek számított.

Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ahogy a diagram is mutatja városunkban a pályakezdő állás keresők létszáma 2012-től folyamatosan csökken, mely valamennyi iskolai végzettségi csoportba tartozó fiatalra érint.

Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	5462	2899	2563	4614	2340	2274	848	15,5%	559	19,3%	289	11,3%
2011	4915	2506	2409	4827	2490	2337	88	1,8%	16	0,6%	72	3,0%

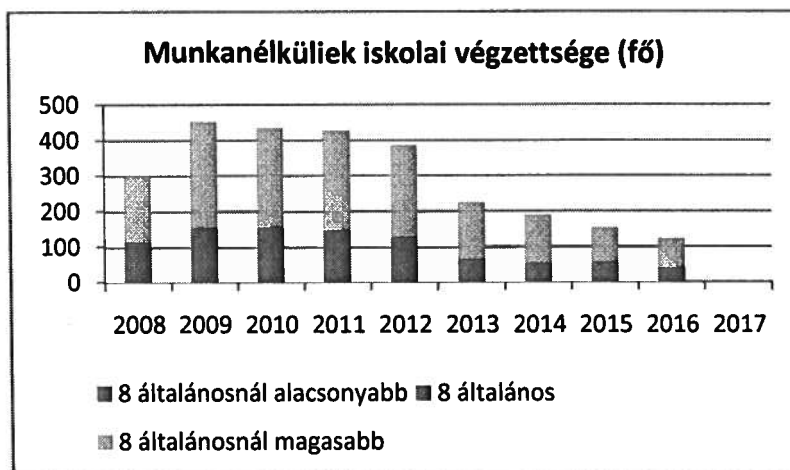
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A Szolgáltatástervezési Konceptió összeállításának időpontjában a 2001. évi és 2011. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a 15 éves és idősebb lakosság száma Tótkomlóson a lakosság száma jelentősen csökkent. Ennek ellenére a 15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma növekedett.

A 2011. évi mutatók jelzik, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X éves lakosok aránya 1,8 %, az előző népszámlálási adatokhoz viszonyítva jelentős eredményt mutat.

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön a nyilvántartott álláskereső nagy többsége rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel, csak csekély számban rendelkeznek 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel. Az alapfokúnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőkről nem áll rendelkezésünkre megfelelő adat.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyei településünkön jónak mondhatók. A táblázat is mutatja a közeli foglalkoztatási centrumok (nagyvárosok, megyeszékhely) elérhetősége különböző közlekedési módok között megoldott.

A munkaügyi központ számos eszközzel igyekszik a foglalkoztatásokat, elhelyezkedéseket támogatni. (PI: képzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közfoglalkoztatás támogatása, stb.)

A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, romák, egyedülálló szülők stb.) egyre kevésbé szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre kisebb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel megkapják a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Mindezt segítette, előmozdította a 2012. évben az aktív korúak ellátását érintő jogszabályi változás, mely szerint a felülvizsgálattal érintett időszakban a segélyezett egy év időtartam alatt, legalább 30 nap munkaviszonyt kell, hogy teljesítsen, illetve a regisztrációs időpontokon eleget tegyen megjelenési kötelezettségének.

Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések szükségesek, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek.

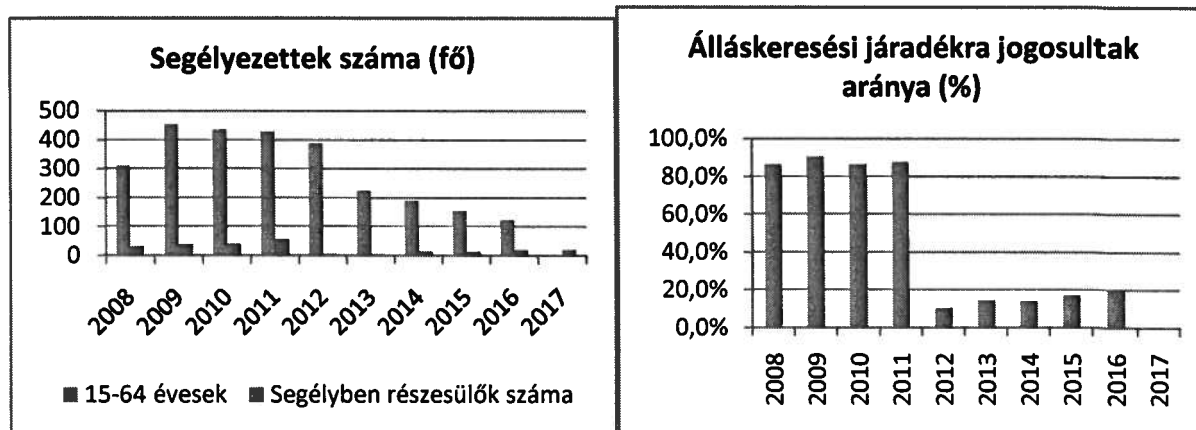
2.) Segélyezés

a) Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Szt. és a helyi rendelet alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj, tartós ápolást végzők időskori támogatása, települési támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságcsökkentési támogatás, települési támogatás (lakhatási támogatás, gyógyszer-kiadások viseléséhez nyújtott támogatás), rendkívüli települési támogatás (átmenetileg nehéz anyagi helyzetre tekintettel, eseti gyógyszerkiadás mérséklésére, a családban nevelkedő gyermek, fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel, elhunyt személy eltemettetésének költségeinek mérséklésére), egyszeri tüzelőanyag természetbeni támogatása.

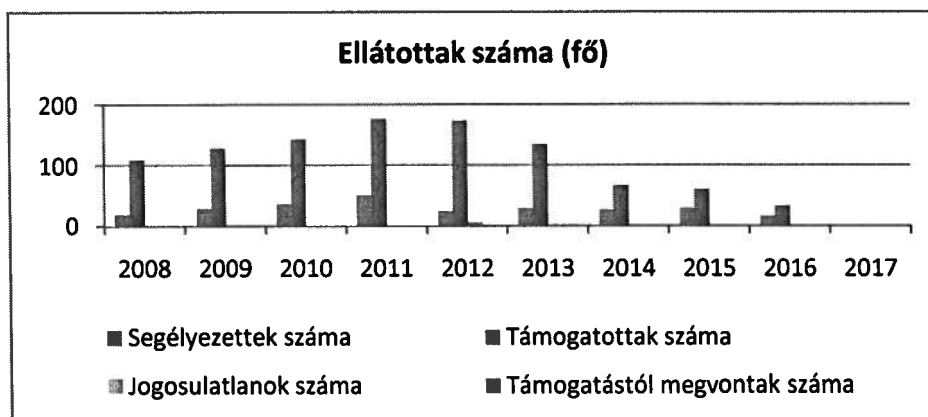
Álláskeresői segélyben részesülők száma és a járadékra jogosultak száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatok alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők számából, a nyilvántartott álláskeresők kis száma álláskeresői segélyre, nagy száma járadékra jogosult. Összevetve a két táblázat adatait jól látható, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak a támogatásokhoz.

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

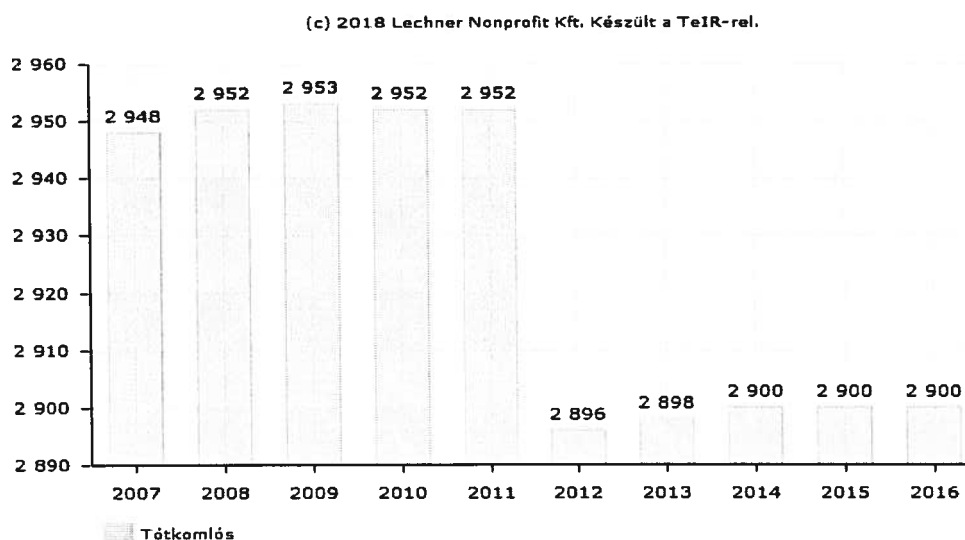
A diagramon jól látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma közül 80-100%-ban mindenki jogosult álláskeresői járadékra. Az álláskeresői járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma 2012 óta csökkenő tendenciát mutat.

Tótkomlós Város Önkormányzata és a városunkban működő szociális háló kapcsolata kiváló. Ennek következménye, hogy a rendkívüli élethelyzetbe jutott lakosokon közösen, együttműködve, hatékonyan tudunk segíteni.

b) Lakatáshoz kapcsolódó támogatás

Lakásállomány (db)

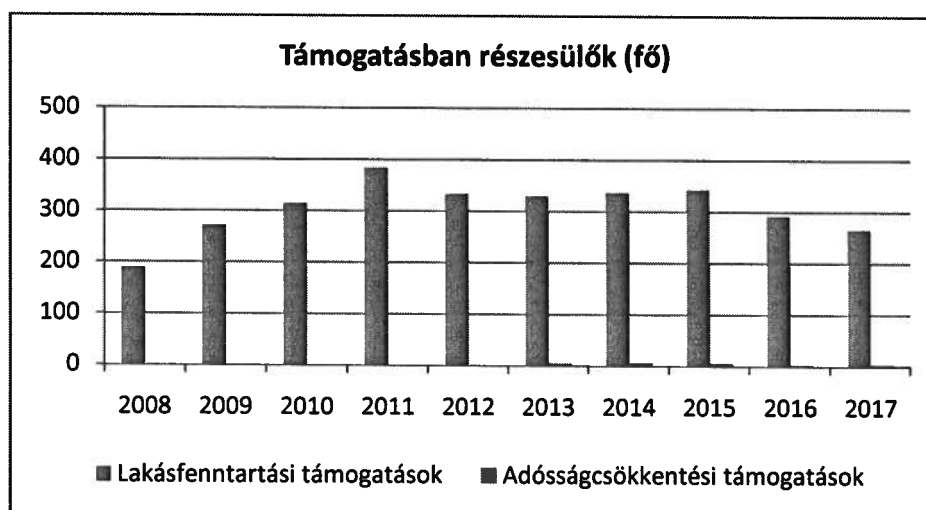
A lakott lakások, a nem lakott lakások, valamint a lakott üdülők összessége.

A városban a jelenlegi 2900 lakott lakás meghatározó része, több mint 90%-a kertes ház. Mindössze hat tömbház épület található a településen, mely a lakások 7%-át teszi ki. Jelenleg a 2900 lakott lakásból 13 az önkormányzati bérlakások száma. Tótkomlóson az önkormányzati bérlakások száma az elmúlt években nem változott. A lakások száma csökkent. Ennek oka a régi, már lakhatatlanná vált lakások, továbbá a külterületi tanyaépületek jelentős bontási aránya és ezzel párhuzamosan az új lakások csekély számú építése. Településünkön jellemzően a lakosság 99%-a magánháztartásokban él, az 1% -ot az idősok intézeti elhelyezése teszi ki és a rászorúlnak, vállalják az idősok otthonában történő gondozást.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat igen kevés számú bérlakással rendelkezik. Az is megállapítható, hogy a bérlakás-állomány jelentős hányadát a komfortos lakások teszik ki. A lakhatási körülmények biztosítására és javítására irányuló 2017. évben indult intézkedések, a Családi Otthonteremtési Kedvezmény (CSOK) bevezetése vélhetően a lakhatást érintően javulást fog mutatni.

Támogatásban részesülők

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknál. Lakásuk fenntartási költségébe segíthet a lakásfenntartási támogatás, lakhatási támogatás, melyben nagyon sok család részesül.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően 2016. évtől a lakásfenntartási támogatás, lakhatási támogatás formájában igényelhető. A lakhatási támogatás feltételinek köre bővült, mert magasabb jövedelmi határokat állapított meg a helyi rendeletünk, azonban a korábban egy évre megállapított időtartam 6 hónap megállapítására módosult. A lakhatási támogatásban részesülők számának csökkenése abból adódik, hogy a jogosultság lejártát nem veszik figyelembe, ismételt kérelmüket nem határidőben nyújtják be. A lakhatási támogatásban részesültek száma 2017. évben 265 segélyezett összesen 11.471.740,- Ft összegű támogatásban részesült.

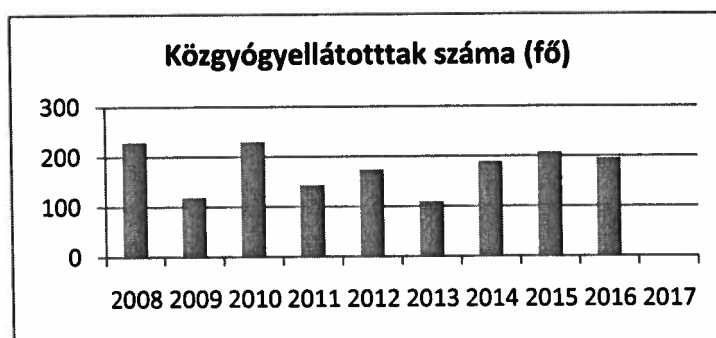
Településünk biztosítja az adósságcsökkentési támogatást. Az adósságkezelés a fennálló energia szolgáltatóknál felhalmozódott tartozás visszafizetését segíti. A hátrányban lévő család az adósság 30 %-át több havi részletben önerőként fizeti, melyhez az önkormányzat hozzáteszi a további 70 %-os támogatást. Az adósságkezelési tanácsadó közreműködésével, az önkormányzat támogatásával ezen családok az eladósodott helyzetből kikerülnek. 2017. évben 4 segélyezett összesen 168.720,- Ft összegben részesült adósságkezelési szolgáltatásban.

Városunk népességmegtartás céljából támogatja az első lakáshoz jutó városban új lakóházat építő, vagy a használt lakást vásárolni szándékozó fiatalokat, házasságokat. A támogatás formája kölcsön vagy vissza nem térítendő támogatás.

c) *Közgyógyellátás, ápolási díj*

A házi orvosok közreműködésével vehető igénybe a közgyógyellátásra, valamint az ápolási díjra való jogosultság.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

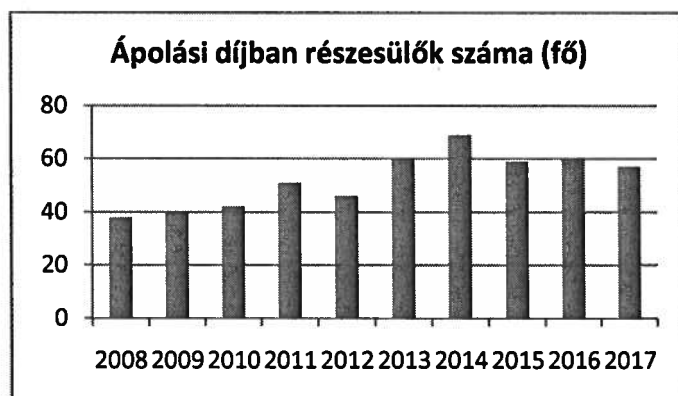

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászoruló személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Településünkön a közgyógyellátásra jogosultak száma változó tendenciát mutat 2008 és 2016-os év között.

A helyi rendeletünk a település lakosainak gyógyszer-kiadások viseléséhez nyújtott támogatást biztosít azzal a feltétellel, hogy a kérelmező korábban végleges elutasítást kapott a közgyógyellátásra irányuló kérelmére a kormányhivatalnál. Továbbá megfelel a helyi rendeletben foglalt egyéb feltételeknek. Gyógyszer-kiadások viseléséhez nyújtott támogatást leginkább egyedül élő nyugdíjasok veszik igénybe, betegségeikből adódóan rendszeres gyógyszerkiadásuk mérséklésére. 2017-ben 13 segélyezett összesen 375.450,- Ft összegben részesült.

Ápolási díjban részesítettek száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az Szt.-ben foglaltak szerint ápolási díjra jogosult – a jegyes kivételével – a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

Az ápolási díjban részesítettek száma az elmúlt 5 évben növekvő tendenciát mutat. A lakosság öregedési indexe növekedett, ennek okán az ápolásra szorultak száma is növekszik településünkön.

d) Gyermekvédelem, gyermekek támogatása

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (jegyzői hatáskör),
- rendkívüli települési támogatás a családban nevelkedő gyermekekre tekintettel a család létfenntartási vagy rendkívüli élethelyzetbe kerülés okán (települési önkormányzati hatáskör),
- gyermektartásdíj megelőlegezése (járási gyámhatósági hatáskör),
- otthonteremtési támogatás (járási gyámhatósági hatáskör),
- gyermekétkeztetés (fenntartói vagy települési önkormányzati hatáskör).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek, meghatározott feltételek teljesülése esetén a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) meghatározott természetbeni támogatásnak,
- c) a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 2014-2018. évi adatai - Tótkomlós

Adatok	2014	2015	2016	2017	2018
Támogatott gyermekek száma	453 fő	399 fő	350 fő	294 fő	243 fő
- ebből nagykorú (tanuló)	36 fő	25 fő	15 fő	26 fő	18 fő
Kérelmek száma	219 család	192 család	195 család	161 család	119 család
- ebből egyedül álló (gyermekét egyedül nevelő) kérelmező	108 szülő	88 szülő	112 szülő	84 szülő	64 szülő
Pénzbeli támogatás összege (Ft)	5.307.000,-	4.674.000,-	4.153.000,-	3.883.000,-	3.287.000,-

Az egy főre jutó jövedelem megoszlása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családoknál:

Összeg/fő	14.250,- Ft alatt	14.250- 28.500,- Ft között	28.500,- Ft felett
2014	35 család	99 család	82 család
2015	28 család	76 család	88 család
2016	25 család	107 család	63 család
2017	10 család	83 család	68 család
2018	9 család	62 család	48 család

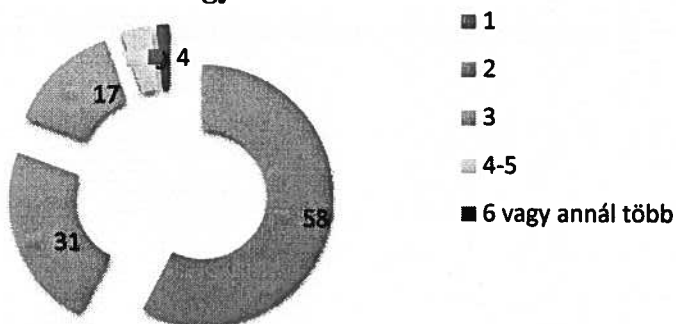
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításához kapcsolódó jövedelemvizsgálat során megállapítható, hogy sok családban az egy főre jutó nettó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, a 28.500,- Ft-ot. Ezeknél a családoknál általában a szülők egyike, vagy nem egy esetben egyike sem rendelkezik munkahellyel és a gyermek(ek) utáni ellátások, támogatások összegéből élnek. De örömmel tapasztalható, hogy a jövedelmi viszonyok javultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénybevevő családok körében.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők életkor szerinti megoszlása:

Életkor	0-6 éves	7-14 éves	15-18 éves	19- éves	Összesen
2014	134 gyermek	212 gyermek	71 gyermek	36 tanuló	453 gyermek
2015	75 gyermek	169 gyermek	130 gyermek	25 tanuló	399 gyermek
2016	91 gyermek	170 gyermek	74 gyermek	15 tanuló	350 gyermek
2017	71 gyermek	130 gyermek	67 gyermek	26 tanuló	294 gyermek
2018	59 gyermek	105 gyermek	57 gyermek	22 tanuló	243 gyermek

A táblázatból látszik, hogy minden korcsoportban csökkent a gyermekek száma. Amennyiben ez a tendencia maradna, akkor az hosszú távon azt jelezné, hogy a születendő gyermekek körében egyre kisebb arányban van szükség a gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a családban nevelkedő gyermekek száma szerint

Hátrányos helyzet, illetve halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetre való jogosultság megállapítása szorosan kapcsolódik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény intézményéhez. 2013 szeptemberétől jogszabályi változás miatt a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása határozatban történik. A megállapítás feltételei szigorodtak, ezért a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma az elmúlt évben a szülők önkéntes nyilatkozata alapján csökkent.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításához és felülvizsgálatához készült nyomtatvány B) lapján kérheti a törvényes képviselő a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítását.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján a nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány - iskolatípustól függetlenül - alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.

(Pl. egy 9. évfolyam elvégzése, vagy egy középfokú oktatási intézmény pár osztályának elvégzése a középfokú végzettség megszerzése nélkül az alapfokú végzettséget nem befolyásolja, hiszen ezek végzettségi szintet nem emelnek.)

A gyámhatóság – jelen esetben a jegyző - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását, ha a feltételek fennállnak.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben a meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

Tótkomlóson élő hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát 2013-2018. évekre vonatkozóan:

Adatok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hátrányos helyzetű gyermekek	106 fő	79 fő	72 fő	83 fő	93 fő	95 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek	22 fő	44 fő	41 fő	35 fő	19 fő	20 fő

A Tótkomlóson élő hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek életkor szerinti megoszlása 2018-ban:

Életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 évesnél idősebb	Összesen
Hátrányos helyzetű gyermekek	8 fő	15 fő	45 fő	18 fő	9 fő	95 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek	-	4 fő	13 fő	2 fő	1 fő	20 fő
Összesen	8 fő	19 fő	58 fő	20 fő	10 fő	114 fő

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket különböző kedvezmények, juttatások, pályázati lehetőségek illethetik meg.

A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdés a) pontja szerint a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

2018-ban a szünidei gyermekétkeztetésben résztvevők száma és az étkezési esetek száma:

Szünidő megnevezése, szünidő munkanapjainak száma	Szünidei étkezésben résztvevők száma /fő					Étkezési esetek száma összesen /adag	Ténylegesen jogosultak/fő
	Hátrányos helyzetű						
	Halmozottan hátrányos helyzetű						
	0-3 éves	Óvoda	Általános iskola	Közép iskola	Összes étkező		
<u>Téli szünet</u> <u>1 munkanap</u> <u>2018. 01. 02.</u>	1	9	36	8	54	54	96
<u>Tavaszi szünet</u> <u>2 munkanap</u> <u>2018. 03. 29.</u> <u>2018. 04. 03.</u>	1	9	34	11	55	110	96
<u>Nyári szünet</u> <u>43 munkanap</u>	11	2	54	27	106	2445	106
<u>Őszi szünet</u> <u>3munkanap</u> <u>2018. 10. 29</u> <u>2018. 10. 30.</u> <u>2018. 10. 31.</u>	11	-	40	9	60	178	109
<u>Téli szünet</u> <u>2 munkanap</u> <u>2018. 12. 27.</u> <u>2018. 12. 28.</u>	10	6	40	9	65	130	102

Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (a továbbiakban: RSZTOP)

2017. november hónaptól indult el Tótkomlóson is a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság közreműködésével az RSZTOP, melynek célja élelmiszer támogatás nyújtása szegény gyermekes családok részére.

Az RSZTOP a 0-3 éves és 7-14 éves korosztályban megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, intézményi étkezésben nem részesülő gyermekek részére havi rendszerességgel élelmiszer csomagot biztosít. A csomagok értéke meghaladja a 10.000,- Ft-ot, mely a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve tartós élelmiszert tartalmaz.

Az élelmiszer csomagok átadása az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatával történik. Minden hónapban a Békés Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és a települési jegyző a jogosultakról a PTR rendszer nyilvántartása alapján adatot egyeztet.

RSZTOP- 1.1.1 program keretében élelmiszercsomagra jogosultak száma**2018. évben Tótkomlós településen**

Időszak	Jogosultak	
	0-3 éves korig/fő	7-14 éves korig/fő
Január	23	
Február	24	
Március	25	
Április	25	
Május	25	
Június	27	
Július	26	108
Augusztus	25	108
Szeptember	27	
Október	27	
November	25	
December	23	

Rendkívüli települési támogatás a családban nevelkedő gyermekekre tekintettel, a család életfenntartási vagy rendkívüli élethelyzetbe kerülése okán

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 45. § (3)-(5) bekezdései értelmében:

„(3) A képviselő-testület a életfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan életfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

(4) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk életfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

(5) A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból - különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére - is megállapítható.”

2016-2018. évben rendkívüli települési támogatásban részesült kérelmezők a családban nevelkedő kiskorú gyermekekre tekintettel:

Adatok	2016	2017	2018
Támogatottak (családok) száma:	21 család	29 család	41 család
- ebből egy alkalommal	4 család	14 család	25 család
- két alkalommal	---	4 család	9 család
- három, vagy több alkalommal	---	4 család	7 család
Támogatás összege (Ft)	274.391,-	350.155,-	550.604,-

A családban nevelkedő kiskorú gyermekekre tekintettel benyújtott rendkívüli települési támogatás iránti kérelem 2018-ban elutasításra nem került.

A támogatás pénzbeli és természetbeni lehet. Természetben nyújtott támogatás formája az élelmiszer-csomag, mely a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ közreműködésével és segítségével kerül összeállításra, valamint a téli tüzelő

A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások:

A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások nyújtására az önkormányzatnak viszonylag kevés lehetősége van.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2001-ben megalkotta az 5/2001. (II. 20.) önkormányzati rendeletét a felsőoktatási hallgatók és a felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok ösztöndíjrendszeréről, mely a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer (a továbbiakban: Ösztöndíjrendszer) szabályairól, a támogatáshoz jutás feltételeiről szól.

A rendelet célja, hogy a szellemi javakhoz való hozzáférés egyenlő esélyének megteremtése érdekében mindazok számára elérhetővé tegye az első diploma megszerzését, akik számára a felsőoktatásba történő bejutás, illetve felsőoktatási tanulmányaik folytatása szociális helyzetük miatt súlyos nehézségekbe ütközik.

Az Ösztöndíjrendszer célja továbbá, hogy az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is elérhetővé tegye a felsőoktatásban való részvételt,

jogszabályi háttéréül a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet szolgál.

A Képviselő-testület felismerte azt, hogy ennek a támogatásnak a minél szélesebb körben történő elérhetővé tétele fontos, ezért a 14/2018. (X. 29.) önkormányzati rendeletével módosította az 5/2001. (II. 20.) önkormányzati rendeletét. Így a Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2019. évi fordulójától a támogatásban részesíthetők azok a személyek, akiknek a havi jövedelme vagy a családjukban az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, ezzel szélesítve a hozzáférhetőség lehetőségét.

Az Ösztöndíjrendszer többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál:

1.) települési önkormányzatok által nyújtott támogatás	} önkormányzati ösztöndíjrész
2.) megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás	
3.) intézményi támogatás → intézményi ösztöndíjrész	

Az ösztöndíj időtartama:

- „A” típusú pályázat esetén 10 hónap, a már felsőoktatásban tanulók számára
- „B” típusú pályázat esetén 3x10 hónap, azok számára, akik felsőoktatási tanulmányaikat a következő tanévben kezdik meg.

Az ösztöndíj elbírálása kizárólag szociális rászorultság alapján, a pályázó tanulmányi eredményétől függetlenül történhet.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete első alkalommal 2001-ben csatlakozott az Ösztöndíjrendszerhez. Akkor 23 főt részesített támogatásban. Az ezt követő években 2002-től 2005-ig az önkormányzat az Ösztöndíjrendszerhez nem csatlakozott. 2006. óta azonban az önkormányzat folyamatosan részt vesz az Ösztöndíjrendszerben a következők szerint:

Az „A” és „B” típusú pályázat keretében támogatásban részesített tanulók/hallgatók száma az elmúlt években a következők szerint alakult:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
„A”	15	20	28	21	20	20	16	18	10	5	7
„B”	0	6	4	1	1	3	2	2	2	-	1

A Képviselő-testület személyenként 5.000,- Ft-ot biztosít havonta a tanulóknak.

2012-2018. között az önkormányzati ráfordítás (kötelezettségvállalás) összege a következők szerint alakult:

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
920.000,- Ft	820.000,- Ft	1.100.000,- Ft	1.000.000,- Ft	600.000,- Ft	250.000,- Ft	400.000,- Ft

II. FEJEZET

SZEMÉLYES SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

Tótkomlós város által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgálat feladatait az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat látja el. A családsegítés, mint szolgáltatás 2012. március 1-jével került a központ feladatkörébe. A gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása Tótkomlóson a beszámolási időszakban két családgondozóval valósult meg. A két családgondozó és egy fő esetmenedzser, valamint szociális asszisztens irodája – összesen három - és az ügyfelek részére nyitva álló helyiség a Tótkomlósi Szociális Szolgáltató Központ Tótkomlós, Pósa utca 2. szám alatti székhelyén található. A helyiségeket az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat munkatársai ingyenesen használják.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója által készített, a 2017. évben végzett munkájukról szóló beszámolót változtatás nélkül tájékoztatómhoz csatolom, mely a beszámoló szerves részét képezi.

Gyermekek napközbeni ellátása

Tótkomlós Város Önkormányzata a Tótkomlósi Szociális Szolgáltató Központ önálló szakmai egységeként a Tótkomlós, Zámenhof utca 2/A. szám alatt bölcsődét működtet. Bővebb tájékoztatás a Szociális Szolgáltató Központ intézményi rendszer működésének bemutatásánál. A településen családi napközi és házi gyermekfelügyelet nem működik.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében - kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.

A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani, vagy utógondozói ellátásban részesül. A

fogyatékos gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

Tótkomlós Város Önkormányzata a gyermekek átmeneti gondozását helyettes szülő útján látja el. Tótkomlóson egy helyettes szülő van, Búcsú Istvánné, aki a családban élő gyermekek átmeneti gondozását látja el, saját háztartásában, 2 férőhellyel.

2011. óta a helyettes szülőnél gyermek elhelyezésére nem került sor.

1.) Településünk gyermekintézményei

Bölcsőde- telephelye Tótkomlós, Zámenhof utca 2/A.

A Szociális Szolgáltató Központ működteti. Bővebb tájékoztatás a Szociális Szolgáltató Központ intézményi rendszer működésének bemutatásánál.

Óvoda intézmények

1. Tótkomlói Ligeti Óvoda, 5940 Tótkomlós Erzsébet u. 3.
2. Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda, 5940 Tótkomlós, Földvári út 1. Telephely: 5940 Tótkomlós, Diófa utca 10.
3. Tótkomlói Evangélikus Óvoda, 5940 Tótkomlós, Aradi út 2.

Óvodai nevelés adatai - Tótkomlós

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	3	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	225	
Óvodai csoportok száma	9	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-től ...h-ig):	06:00-17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	10 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	15	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	14	0
Gyógypedagógusok létszáma / pedagógiai asszisztens	1	0
Dajka/gondozónő	7	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Iskolák

1. Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda(5940 Tótkomlós, Földvári út 1.)
2. Jankó János Általános Iskola és Gimnázium (5940 Tótkomlós, Erzsébet u. 2.)
3. Tótkomlósi Alapfokú Művészeti Iskola (5940 Tótkomlós, Fő út 8.)

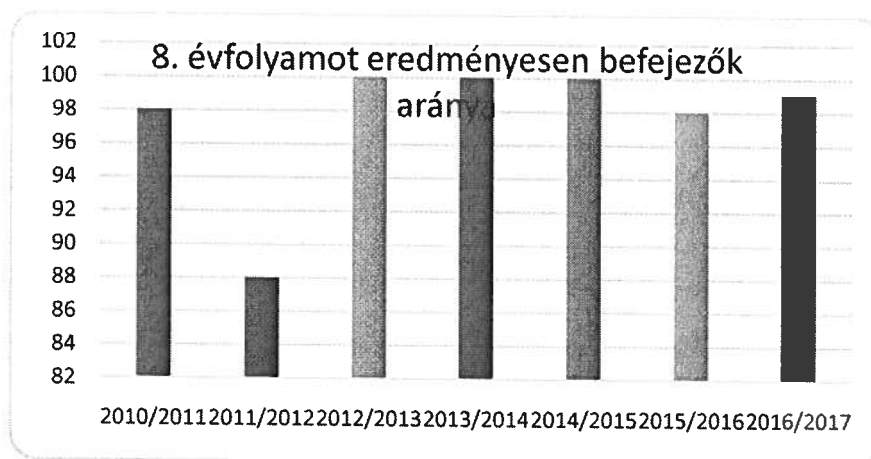
Településünkön két alapfokú oktatási intézmény működik. Nemzetiségi hagyományainkat ápolja a Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda. Az intézmény fenntartója az Országos Szlovák Önkormányzat. A Jankó János Általános Iskola és Gimnázium az alapfokú oktatáson kívül, középfokú végzettséget is ad. Az intézmény fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ.

Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	17	0
Szaktanítást végző tanítók száma	5	0
Szaktanítást végző tanárok száma	30	0
Gyógypedagógusok létszáma	3	0
Gyermekvédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	0	0
Iskolapszichológus	0,5	0
Kisegítő személyzet	10	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Tótkomlóson az oktatásban részt vevő pedagógusok szakmai képzettsége jó, a személyi feltételek kedvezőek.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Tótkomlóson Alapfokú Művészeti Iskola működik. Az oktatási feladatokat 11 fő főállású, 1 fő részmunkaidős és 7 fő óraadó pedagógus látja el. A zeneiskola oktatás színvonalát a növendékek hangszeres eredményei igazolják. Tótkomlós városban a zeneoktatás fél évszázados múltira tekint vissza. Jelenleg két fúvószenekar működik Tótkomlóson. A Tótkomlósi Gyermek Fúvószenekar 53 fős létszámmal színvonalasan működik. Tótkomlós város kulturális életében az alapfokú művészetoktatási intézmény növendékei, a zenekarok a tánccsoportok jelentős szerepet töltenek be, a városi rendezvények színvonalát emelik. Önálló koncertjeik, előadásaik a tótkomlósi lakosok számára tartalmas időtöltést biztosítanak.

2.) A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

Az intézmény szervezetére és működésére vonatkozó fontosabb jogszabályok:

- szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv.
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet,
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. SZCSM rendelet tartalmazza.
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. Korm. rendelet
- Tótkomlós városban a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról és az intézményi térítési díjakról szóló 18/2008. (IX.16.) önkormányzati rendelet.

Szervezeti felépítése:

A Szociális Szolgáltató Központ Alapító Okiratában, 3 telephelyen 7 - féle szolgáltatást nyújt. Az intézményben 37 fő közalkalmazott, két rehabilitációs munkakörben dolgozó munkavállaló, 1 fő háziorvos megbízási szerződéssel, 1 fő jogász, heti 5 órában a gyermekorvos, és havi 3 órában a bölcsődében orvos dolgozik. A szakdolgozók a munkakör ellátásához szükséges iskolai végzettséggel, rendelkeznek.

A legmagasabb szintű szakmai munka, illetve a rászorultak igényeinek minél megfelelőbb ellátása érdekében kapcsolatot tart más szociális, egészségügyi, módszertani intézményekkel. Az együttműködés keretében a dolgozók részt vesznek különböző megbeszéléseken, továbbképzéseken, ahol tapasztalatokat, tudást cserélnek az ellátotti réteggel kapcsolatban. Szoros együttműködésben dolgoznak a Foglalkoztatási Osztállyal, 2017-től a közfoglalkoztatási program keretében 4-6 főt foglalkoztat 8 órában programonként. A program minden alkalommal sikeresnek bizonyult, hiszen 1-1 fő programonként kikerült a nyílt munkaerőpiacra. 2018-ban megváltozott a szociális továbbképzési rendszer, és bevezetésre kerül a jövőben a szociális életpálya modell.

Szociális Szolgáltató Központ - székhelye 5940 Tótkomlós, Pósa u. 2. sz.

Telephelyei:

Tótkomlós, Pósa u. 2. sz.

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- idősek nappali ellátása
- tanyagondnoki szolgáltatás

Tótkomlós, Zámenhof u. 2/A

- napos bölcsőde, bölcsődei ellátás

Tótkomlós, Széchenyi u. 18. sz.

- ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás – idősek otthona

Tótkomlós, Fő u. 2. sz.

- védőnői ellátás
- iskola- egészségügyi ellátás

TAGINTÉZMÉNYEK működéséről

Idősek Klubja

Személyes gondoskodás körébe tartozó alapszolgáltatás. Határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. Az engedélyezett férőhelyszám: 30fő.

Az idősek nappali ellátásában 4 fő közalkalmazottként, (1 fő klubvezető, 1 fő szociális gondozó, 1 fő takarítónő, 1 fő rehabilitációs munkakörben takarító) és 2 fő közfoglalkoztatott látja el a feladatot. Az intézményben a magukat részben ellátni tudó és segítségre szoruló idősek tartózkodnak. Az étkezést, foglalkoztatást, egészségügyi ellátást, kulturális programokat biztosítják részükre. A nappali ellátás keretében lehetőség van: közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, ruházat tisztítására, meleg étel elfogyasztására, ügyintézésre, háztartási segítségnyújtásra.

Az Idősek Klubja - Digitális Jóléti Pontként is nyitott Tótkomlós város lakosai részére, ahol internet hozzáférési lehetőséget biztosítanak az érdeklődők számára.

2017. december hónapban sikeres pályázatot nyújtott be az intézmény „Közösségi internet hozzáférési pontok fejlesztése, szolgáltatási portfóliójuk bővítése” GINOP-3.3.1-16-2016-00001 elnevezésű kiírásra. A pályázat keretében 3 db notebook-ot, 2 db tablet-et, 1 db nyomtatót, 2 db okos telefont, beltéri Wifi-t, kültéri Wifi-t, projektort és routert nyertek. A Digitális Jóléti Program Pont pályázatban megjelölt célkitűzéseik megvalósítása érdekében kerülnek használatra. A DJP pont további pályázat keretében: „Digitalizáció az aktív idősekért” vállalta a 65 év feletti idősödő korosztály ismeretterjesztő felkészítését ezen eszközök biztonságos használatára. Felgyorsult informatikai társadalomban élünk, sokak számára nehézséget jelent az alapvető számítástechnikai eszközök használata, például a hivatalokban használt érintő képernyős e-tiket terminálok, az okos telefon, a tablet, az ügyfélkapu, az internet. Minden korosztály számára a korszerű informatikai tudás megkönnyíti a hétköznapiakat pl.: vásárlás, bankolás vagy információhoz jutás, de nem mindenki számára elérhető ennek a készségnek az elsajátítása, ebben nyújtanak segítséget a lakosság részére.

A Top 4.2.1. „szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése” című pályázat keretében az Idősek Klubja berendezésének egy része lecserélésre került. Az étkező és konyha bútorai esztétikusak, modernnek lettek. Az ételkiosztó helyiség berendezésének cseréjére is sor került, itt saválló anyagból lett a berendezés, ami a higiénias előírásoknak megfelel. Az új háztartási eszközök könnyebbé és higiénikusabbá teszik dolgozóink munkáját. Új mosó és szárítógép, mosogatógép villanytűzhely, 2 hűtő került beszerelésre. Új tálakkal, tányérok, poharakkal, evőeszközökkel bővültek az étkezéshez szükséges eszközök. Az ételmaradék megsemmisítésére ételmaradék daráló (konyhamalac) lett beszerelve.

Az Idősek Klubjában jelenleg 28 személy veszi igénybe az ellátást. Átlagos látogatói létszám naponta 22 fő. A napközbeni tartózkodásért nem fizetnek térítési díjat az ellátottak, csak az ott étkezést kérőknek kell az étkezési térítési díjat fizetni. Ez az ellátás szorosan összefügg az étkeztetéssel.

A szociális étkeztetést 1 fő gondozó koordinálja.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Rászorultság oka lehet koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk.

Ingyenesen biztosítanak egyszeri meleg ebédet annak, akinek nincs jövedelme. 2014-ben 2 fő, 2015-ben 5 fő, 2016-ban 5 fő, 2017-ben 2 fő, étkezett térítésmentesen. 2018-ban nem történt térítésmentes étkezés. Az étel a napközi konyhájáról, hőtárolós edényekben kerül át a

telephelyre, ahol ebédhordókba történik a kiadagolás. 2018-ban összesen 113 személy vette igénybe a szolgáltatást, az átlagos napi étkező 84 fő volt.

nappali ellátás

étkeztetés

Év	Igénybe vevők száma	Év	Igénybe vevők száma
2013 évben	31	2013 évben	154
2014 évben	32	2014 évben	137
2015 évben	32	2015 évben	140
2016 évben	32	2016 évben	146
2017 évben	33	2017 évben	141
2018 évben	33	2018 évben	113

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtást 6 fő gondozónő, 1 fő közfoglalkoztatott végzi. Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtásban szociális segítséget vagy a szociális segítséget is magába foglalt személyi gondozást biztosít. Tartalma különösen: az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködés, háztartási tevékenységekben való segítség nyújtás. A gondozónő feladata a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzése, illetve azok elhárításában való segítségnyújtás, szükség esetén bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése. A napi gondozási tevékenységéről tevékenységi naplót vezet a gondozónő, mely alapja az igényelt állami támogatásnak. A házi segítségnyújtás igénybevétele önkéntes. A házi segítségnyújtásért óradíjat kell fizetni, melynek összege 50,- Ft/gondozási óra. Ez nagyon méltányos összeg, mellyel a település segíti időseinket az ellátáshoz. A gondozóknak nagyon helyt kell állni, hogy bizalmat szerezzenek az időseknél, hiszen az idős ember már nem könnyen fogad el saját maga személyes gondozásához idegent. A házi segítségnyújtás az elmúlt években több törvényi változáson ment át. 2016-ban kettévált a szociális segítség és a személyes gondozás. A 2017-es évben az állami finanszírozás is változott. Illetve új szolgáltatási elemek léptek be az ellátásba.

Engedélyes Szolgáltatói Nyilvántartásban (működési engedély) személyi gondozásba ellátható személyek száma, 54 fő. A szociális segítség létszáma nem engedélyhez kötött.

A Top 4.2.1. „szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése” című pályázat keretében 6 db új kerékpárral, szerszámkészlettel bővültek az eszközök. A pályázatnak köszönhetően vérnyomás, vércukormérőt, készenléti táskát is sikerült beszerezni. Ennek a pályázatnak köszönhetően 3 laptop és 2 nyomtató is segíti az adminisztrációs munkát, amely egyre bővül.

Idősek Háza

Ápolást, gondozást nyújtó, a személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátás. Határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. 1 fő vezetőgondozó, 5 fő gondozónő és 2 fő takarítónő, egy közfoglalkoztatott takarító látja el a feladatot.

Az engedélyezett férőhelyszám 20 fő. Jelenleg is és évek óta 100%-os a kihasználtsága. Most a várakozók száma 18 fő. Az intézménybe való bekerülés feltétele továbbra is maradt a gondozási szükséglet vizsgálata, vagyis csak az jogosult idősotthoni ellátásra, aki a miniszteri rendeletben meghatározott gondozási szükséglettel rendelkezik. A vizsgálatot a házi orvos és az intézményvezető vagy az általa ezzel a feladattal megbízott vezető ápoló végzi el.

Évek óta telt házzal működik, előfordul, hogy időszakosan 21 fővel is - a jogszabály ezt 60 napig engedi,- éves átlagban a feltöltöttség nem haladhatja meg az engedélyezett férőhely 100%-át. Ezeket az eseteket a sürgősség, vagy az életveszélyes helyzetek alapozzák meg. Akár egy év is lehet a várakozási idő, még a soron kívüli igények esetében is.

A lakók egészségügyi ellátását a háziorvossal szorosan együttműködve végezzük. 2018.januártól változott. Dr. Pölös Gabriella házi orvos hetente egy alkalommal, illetve sürgős esetekben hívásra soron kívül érkezik. Az egészségügyi feladatok ellenőrzése a vezetőápoló felelőssége. Munkaköréhez tartozik a lakók gyógyszereinek, gyógyászati segédeszközeinek felírása, annak beszerzése, valamint a gyógyszeradagolás felügyelete, a kötelezően biztosított és az eseti gyógyszerek nyomon követése, olcsóbb készítményekkel való helyettesítése. (orvossal megbeszélve természetesen). Figyelemmel a szakorvosi javaslatokat, határidőket. Többek között a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programok lebonyolítása, megszervezése a vezetőápoló feladata, illetve a lakók mentális állapotának fenntartásához foglalkozásokat szervezi hetente. A bentlakók hitük gyakorlására is van minden héten lehetőség, melyen általában 8-10 fő vesz részt, erre az ebédlőben kerül sor. Ünnepekkor a szent gyónásra is van lehetőség igény szerint.

A személyi feltételek tekintetében elmondható, hogy a munkaköréhez szükséges szakképesítéssel minden dolgozó rendelkezik. Közfoglalkoztatás keretében az elmúlt időszakban 1 személy segített be a munkába. Ápolóink 12 órás munkarendben dolgoznak.

Az épület felújításának szükségessége egyre jobban indokolt. Évről évre több a várakozó az idős otthoni ellátásra.

Év	Ellátottak száma	Várakozók száma
2013 évben	20	6
2014 évben	20	7
2015 évben	20	13
2016 évben	20	11
2017 évben	20	13
2018 évben	20	17

Tanyagondnoki szolgálat

Személyes gondoskodás körébe tartozó alapszolgáltatás. Határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A szolgáltatás 2005 óta működik Tótkomlóson.

A feladatot 1 fő tanyagondnok látja el.

Célja: a külterületi lakosok intézmény- és szolgáltatás-hiányból eredő hátrányainak enyhítése.

A tanyagondnok feladata nagyon sokrétű, közreműködik az étkeztetésben, ellátottak szállításában, alapszolgáltatásokhoz való hozzájutásban, bevásárlásban, tanyasi gyerekek igény szerinti iskolába szállításában, ellátottak higiénés körülményeinek megtartásában, önkormányzati információk tanyasi lakosokhoz történő eljuttatásában, tanyasi lakosok háztartási munkájában való besegítésben. Fel kell ismernie a problémákat, mert ezekkel nap, mint nap szembesül, és van, hogy krízishelyzetekben azonnali beavatkozást kell nyújtania. Ez a szolgáltatás más, mint a többi. Általában a szolgáltatások nagyobb részénél a szolgáltatás ellenében fizetni kell. Ez pedig, ahogy a nevében is benne van egy szolgálat, ami pedig többről szól, mint a pénz. Elhivatottságról, tenni akarásról, személyes odafordulásról szól. Ma már hiányzik az emberekből az egymásra figyelés, egymás önzetlen segítése és a rászorulók támogatása. Ezt a hiányt pótolja a tanyagondnok, legalább is Tótkomlós településén. A Szolgálat lényege a kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat.

A külterületi lakosok száma 2018. január 1-én 127 fő. A szolgáltatást 15 fő veszi igénybe rendszeresen. A tanyagondnok is rendszeres résztvevője a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás által összehívott esetmegbeszéléseknek. Segítséget nyújt az élelmiszersegély rászorulókhöz történő eljuttatásában.

Év	Igénybe vevők száma
2013 évben	16
2014 évben	16
2015 évben	16
2016 évben	14
2017 évben	15
2018 évben	17

Bölcsőde

A bölcsőde 3 év alatti gyermekek nappali nevelését- gondozását látja el intézményes formában. Az intézmény 40 férőhelyes, jelenleg 4 kialakított gyermekcsoporttal működik.

Személyi feltételek munkakörönként: 1 fő bölcsődevezető és egyben ételmezésvezető, 8 fő kisgyermeknevelő, 1 fő szakácsnő, 1 fő konyhai dolgozó, 2 fő dajka (takarító), orvos, két fő közfoglalkoztatott. A bölcsőde szakmai feladatait a Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramja határozza meg.

Jelenleg a bölcsődében gondozottak száma: 39 gyermek. Ebből egy tartósan beteg, fogyatékos gondozott van. Így a bölcsőde most teljes kapacitással működik.

A bölcsődében ingyenes étkezést vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek a családdal egy főre eső jövedelem alapján, így a jelenleg ingyen étkezők száma: 36 fő

Teljes térítési díjat fizetők száma: 3 fő

Gondozási díjat fizetők száma: 22 fő

Gondozási díjat és étkezési térítési díjat nem fizető: 17 fő.

Év	Igénybevevők
2013 évben	50
2014 évben	51
2015 évben	55
2016 évben	50
2017 évben	50
2018 évben	50

Állandó programok a bölcsődében:

- télapó ünnepség
- farsang
- anyák napja
- gyereknap
- ballagás

Az állandó programok mellett szülői értekezletek, munkatársi értekezletek játszóházak és egyéb programok is vannak. A Bölcsődék világnapja 3 éve nevelés nélküli nap, amely a dolgozók szakmai konzultációjáról és közösségépítésről szól. Jelenleg a só szoba kiépítése van folyamatban, reményeink szerint a beszámoló olvasásakor már befejeződik.

Védőnői Szolgálat

A területi védőnői ellátás a kötelező egészségügyi alapellátás körébe tartozik. A településünk 3 védőnői körzettel rendelkezik, és 3 védőnő főállású védőnő, 1 részmunkaidős takarítónő látja el a feladatokat. 1 fő iskola-egészségügyi orvos megbízási szerződéssel látja el a kötelező szűréseket és adja be a kötelező védőoltásokat.

2017-ban a szülések száma 45, várhatóan 2018-ban a szülések száma: 37

A védőnők a méhnyak szűrést kampányszerűen látják el, a tevékenységre működési engedély van, és a szűrések a társadalombiztosító által finanszírozottak. Évente többször megrendezésre kerülnek egészségmegőrző programok, amelyeken vércukor, vérnyomás és egyéb szűréseket végeznek a védőnők.

Domanovszki Pálné a helyi Vöröskereszt szervezetének az elnöke, és 14 éve szervezi Tótkomlóson a véradásokat.

A Védőnői Szolgálat ellát iskola-és ifjúság egészségügyi feladatokat, ahol a megbízott 2018. 01. 01-től Dr. Király Csaba gyermekorvos.

3.) Népkonyha

A Dél-Békés Jövőjéért Szövetség támogatásával Tótkomlóson népkonyha működik.

A szociálisan rászorulóknak, valamennyi hátrányos helyzetben, nehéz körülmények között élő lakos részére alkalmi jelleggel és helyben fogyasztással a hét munkanapján napi egyszeri meleg ételt biztosít a népkonyha.

A Humán Szolgáltató Központ (1143 Budapest, Gizella út 37.), egyházi fenntartó fenntartásában működő Dél-békési Étkeztetési Centrumot (5744 Kevermes, Toldi utca 3-3.) mint engedélyest az általa nyújtott szociális konyha (ellátási helyek: Kondoros, Elek, Kétegyháza), valamint népkonyha (ellátási helyek: Gádos, Orosháza, Tótkomlós, Nagybánhegyes, Mezőkovácsháza, Pusztatölke) szociális alapszolgáltatásokkal a Békés Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a BE/15/238-117/2018. ügyiratszámú, véglegessé vált határozata alapján 2018. augusztus 1. napjával jegyezte be a szolgáltatói nyilvántartásba. A népkonyha ettől az időponttól kezdte meg működését Tótkomlóson. Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete az 5940 Tótkomlós, Táncsics utca 10. szám alatti „volt Diákotthon” épületének egyes helyiségeit szívességi használatába adta. A hivatkozott ingatlan használati szerződés szerint a felek külön megállapodásban rendelkeztek az egyes helyiségek használata során felmerülő költségek viseléséről.

A Dél-Békés Jövőjéért Szövetség az Orosházi Járási körzetben több településen működtet népkonyhát. Az ételek elkészítését, azok kiosztási helyszínekre történő kiszállítását az előírásoknak megfelelő feltételekkel, engedélyekkel rendelkező szolgáltatókkal kötött együttműködési megállapodást.

A Dél-békési Étkeztetési Centrum fenntartója, a Humán Szolgáltató Központ arról számolt be, hogy „a településről érkező pozitív visszajelzések megerősítik annak tényét, hogy a szolgáltatás megjelenése hiánypótló volt a településen és nagy biztonságot nyújt a nélkülözőknek, akik számára a mindennapi meleg étel beszerzése, elkészítése nem megoldott.”

Tótkomlóson a népkonyha munkanapokon 12 órától - 13 óráig működik. Jelenleg átlagosan naponta 113 fő veszi igénybe a szolgáltatást.

4.) Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat, Szeretetotthon

Idősek klubja

Tótkomlós, Luther utca 1.

Idősek klubja

Tótkomlós, Luther utca 1.

Nappali ellátás - Lehetőséget biztosítunk a szolgáltatás keretében a napközben tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint a szabadidős tevékenységekre. Nappali ellátáson az engedélyezett létszámunk 45 fő.

Étkeztetés - Napi egyszeri meleg étkeztetést biztosítása, azon gondozottak részére, akik önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek ezt biztosítani. Megállapodással rendelkezők száma 105 fő.

Házi segítségnyújtás - A gondozónő akár naponta otthonában - előre megbeszélte időpontban - felkeresi az idős, segítséget igénylő személyt, s a szükséges ápolási gondozási feladatokat elvégzi. Engedélyezett létszámunk 108 fő. Ezen belül személyi gondozásra 38 fő az engedélyezett létszám. Jelen állás szerint 42 fő rendelkezik megállapodással.

Szenvedélybetegek nappali ellátása

2014-ben a Luther Ház adott otthont a szenvedélybetegek nappali ellátásának. Az épület rész szervesen kapcsolódik az egyházi intézményeknek helyet adó épületekhez, így a szeretetszolgálat irodáihoz, az idősek nappali ellátását, étkeztetését biztosító műemlék épülethez és a már működő Napraforgó Házhoz. Utóbbi elsősorban kézműves- és klub-foglalkozásoknak ad otthont, így az inspiráló környezet már önmagában is képes hozzájárulni a szenvedélybetegek társadalmi felzárkóztatásához. A nappali ellátás három gondozási csoportban működik az ellátottak speciális igényeinek megfelelően, szenvedélybetegségük formáját figyelembe véve. Az ellátás engedélyezett ellátotti létszáma 15 fő mellyel 3 új munkahely is jött létre.

A szenvedélybetegek részére biztosított nappali ellátás a saját otthonukban élő, tizenhatodik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő szenvedélybetegek számára nyújt önkéntes alapon igénybe vehető, szociális, egészségügyi és mentális állapotuknak megfelelő alapszolgáltatásokat, valamint, nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető lehetőségeket. A nappali megnevezés arra utal, hogy adott helyiségben, meghatározott napközbeni nyitva tartás mellett különféle szolgáltatásokat nyújt szenvedélybetegek és hozzátartozóik részére. Egyéni konzultációs és csoportos foglalkozásokat biztosít, lehetőséget ad a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, higiénés szükségletek kielégítésére, étkeztetésre, és a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, önszorgító csoportoknak. A nappali ellátási forma fontos eleme a szolgáltatás preventív hatása, hiszen az egyéni szükségletekre alapozott hosszabb távú szociális és mentális gondozással, az életvitel,

életvezetés segítségével, a személyiség fejlesztésével, a közösség erejével megelőzhető, hogy a problémával küzdő egyre inkább izolálódjon, állapota rosszabbodjon. A nappali alapellátás keretében biztosítani kell: a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában, a meglevő képességek megtartását illetve fejlesztését, a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését, a bio-pszicho-szociális rehabilitációt, a szociális és a mentális gondozást, a szolgáltatások igénybe vételére ösztönzést.

Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás / Idősek otthona
Tótkomlós, Fő út 43.

A városban az évszázados múltra visszatekintő evangélikus egyházközség, 1993 őszén az akkori lelkészével és presbitériumával úgy gondolta, hogy mivel a fiatalok egyre nagyobb számban vándorolnak el a városból, egyre több lesz a magukra maradt idősek száma is, így szükség van egy idősek ápolására-gondozására szakosodott intézmény létrehozására. A szeretetotthon célja tehát, hogy evangélikus egyházi intézményhez méltóan, az Egyház Urának, Jézus Krisztusnak szeretetparancsát követve, a naponkénti gondoskodás magas szintű megvalósításán keresztül, Isten szeretetének közvetítőiként élni, és szolgálni a rászoruló idős embertársaink között. Gondolatukat tett követte és 1994. április 24-én megtörtént az alapkövetel. Az első lakók 1998. januárban foglalták el lakhelyüket, ekkor még mindössze 4-en. Az intézmény az Evangélikus Egyház Diakóniai Intézményeire vonatkozó egyházi törvények, valamint az Szt. és az SzCsM. rendelet előírásainak figyelembe vételével végzi munkáját.

Az évek során mind a lakók, mind a dolgozó létszáma emelkedett, jelenleg 52 fő elhelyezésére van engedélyünk, mellyel maximálisan élni is kívánunk. Maga az épület téglalap alakú, mely egy hangulatos zárt udvart ölel magába, nagy világos terek, folyosók és szobák jellemzik. 33 szobában élnek a lakók, illetve van egy betegszobánk is a gyengélkedő lakók részére. A szobák többsége két ágyas, ahol a lakók az intézmény által biztosított bútort használják, de van néhány egy személyes szoba is, ahol helyenként saját bútorokkal rendezték be a szobát a lakók. Ezek a szobák méretükben, felszereltségükben és minőségükben a törvényben előírtaknak megfelelnek. Minden szobához tartozik komplett vizes blokk, sőt 4 szoba kivételével minden szobának van egy kis erkélye is. Ezen kívül számos közösségi hellyel is rendelkezünk társalgók, foglalkoztató, teakonyha és imaterem formájában.

A szeretetotthon ellátásai elsősorban a fizikai, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a lelki gondozás területein nyilvánulnak meg a következő módon.

A fizikai ellátás a lakószoba, ill. tágabb lakókörnyezet rendjének, tisztaságának biztosításában, valamint a tisztálkodás és a személyes higiéné figyelemmel kísérésében, szükség esetén annak elvégzésében nyilvánul meg. Továbbá az egészséges és kulturált étkezés lehetőségének biztosítása, a lakók saját ruházatának tisztítása, javítása, számontartása, cseréje, pótlása.

Az egészségügyi ellátás keretein belül az egészség megőrzés feltételeinek biztosítása, egészségi állapot folyamatos ellenőrzése, ápolást a lakók állapotának megfelelően, a házi

orvossal való szoros együtt működést, a gyógyszerek, segédeszközök beszerzését és alkalmazását, kórházi szakorvosi ellátás megszervezése.

A mentálhigiénés ellátás keretein belül személyre szóló odafigyeléssel, a lakók korábbi életének ismeretében egyéni bánásmóddal, életvezetés segítségével, kapcsolattartás elősegítésével, elszigetelődés megakadályozásával, szabadidő hasznos és szórakoztató eltöltésével, lakók egymás közti kapcsolatainak ápolásával igyekszik az intézmény kiegyensúlyozott és harmonikus légkört teremteni.

Egyházi intézményről lévén szó természetesen hozzátartozik az életükhöz az imádságos háttér. Szerdánként áhítatot, vasárnapokon és ünnepnapokon pedig istentiszteletet tartanak. Ezeken túl személyes lelki beszélgetésekre, közös éneklésekre, imádságokra is hívják és várják a lakókat.

A mentális és a lelki gondozást egyaránt, hozzáértő, végzettséggel rendelkező szakemberek végzik. A szellemi leépülés, időskori demencia lassítása érdekében a mindennapos cselekvések gyakorlását, az emlékek felidézését szorgalmazzák, kombinálva ezeket memóriafejlesztő játékokkal kis csoportokban. Sok esetben a saját otthonból való elkerülés traumájának feldolgozása a legnagyobb feladat. Ezt a lelki beszélgetéseken túl a hozzátartozókkal, barátokkal való szoros kapcsolattartással és az aktív intézményi életbe való bevonással ellensúlyozzuk. A csoportos és egyéni foglalkozások, zenehallgatás, torna, gyögymasszázs, kirándulások, kerti munka, kézműves foglalkozások, kulturális és nemzetiségi programok látogatása mind azt a célt szolgálják, hogy a lakó jól érezze magát az intézményben. Néhány lakó szlovák nemzetiségi kötődésű, szívesen használják a nyelvet egymás között és szívesen látogatnak nemzetiségi programokat városunkban, melyhez minden támogatást megkapnak.

Az intézmény lakókat az ország egész területéről, de elsősorban Tótkomlós és vonzáskörzetéből fogad, etnikai és vallási hovatartozásra való tekintet nélkül. Az intézményi elhelyezést egy kérelemmel kell indítani mellyel egyúttal regisztrációs szándékát is kifejezi a leendő lakó és felkerül a várólistára. Ezt követi a személyes találkozás az előgondozás, az ápolási szükség vizsgálata, mely a négy óra „ápolási szükséglet” megállapításához elengedhetetlen. Az elhalálozás esetén felszabadult helyet az időrendi sorrendben következő jelentkezőnek ajánljuk fel.

Helyi adottságaink miatt lehetősége nyílik a lakóknak arra, hogy a gyógyfürdő és a reumatológiai kezelések széles skáláját vegyék igénybe. Ezen túl a város összes rendezvényén képviseltetjük magunkat, mint látogatók, de az otthon lakói által készített kézműves termékekből is készült már városi kiállítás. A heti rendszerességgel megrendezett kirakodó vásárt is előszeretettel látogatják. Lehetőség szerint egy napos kirándulásokat szervezünk számunkra, mely mindig nagy sikert arat.

Az intézmény lelkiségét teljes egészében átjárja az idősök irántuk érzett szeretet és tisztelet.

Tótkomlói Evangélikus Egyházi Óvoda **Tótkomlós, Aradi út 2.**

Az intézmény ökumenikus nyitottságú egyházi óvoda, melynek fenntartója a Tótkomlói Evangélikus Egyházközség. Az óvoda 1992 óta működik, jelenleg két korcsoportban, 5 óvodapedagógus, 3 dajka és 1 gazdasági vezető segítségével folyik a nevelő-oktató munka.

Helyi Óvodai Program három legfontosabb eleme:

- a néphagyományőrzés,
- a keresztyén-lelki nevelés,
- a szlovák nyelvoktatás.

Célja, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait figyelembe véve elősegíteni személyiségük harmonikus fejlődését a keresztyén értékek követésével, érzellemmel gazdag életet biztosítva számukra.

A csoportoknak az egyházközség lelkésze teremti meg a heti egy alkalommal szervezett hittan foglalkozások alkalmával, valamint az óvónők által tartott napi áhítatok és az ovis egyházi énekek nyújtják a további lelki segítséget a gyermekek számára.

Az óvoda épületében esztétikusan kialakított, nagyméretű, galériás csoportszobák, öltöző-folyosó, gyermekmosdó és sószoza várja a gyermekeket. A tágas udvaron füves és homokkal szórt területen, a biztonsági előírásoknak megfelelő udvari játékok elégítik ki a gyermekek nagy mozgásigényét.

5.) A város szociális ellátórendszer céljai és eredményei

- 1.) A Sztv. meghatározása szerint szükséges szociális alapszolgáltatások teljes körűen biztosítottak.
- 2.) Minden szociális ellátási forma végleges működési engedéllyel rendelkezik.
- 3.) Biztosítottak a tárgyi és személyi feltételek az ellátórendszer minden területén, a hiányok pótlásra kerültek.
- 4.) A házi segítségnyújtást igénylők az otthonukban széles körű gondozást kapnak.
- 5.) A külterületen élők házi gondozása, étkeztetése a tanyagondnoki szolgálat működtetésével az igényeknek megfelelően megoldott.
- 6.) A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bevezetésével csökkent a bentlakásos elhelyezést kérők száma, az idős ember tovább maradhat saját otthonában.
- 7.) Az intézményi integráció megvalósult, a város egyik legnagyobb intézménye jött létre, 10 féle ellátási forma 3 telephelyen.

6.) A város szociális ellátórendszerének további céljai, fejlesztések

- A mozgáskorlátozottak részére minden intézményben a jogszabályoknak megfelelő teljes akadálymentesítés megvalósítása,
- Új, korszerű Idősek Háza létrehozása, bővítése.
- Demens gondozottak ellátási feltételeinek javítása az Idősek Házában.
- A szociális foglalkoztatás fenntartása, bővítése és elérni az EU-s szintet a munkaképesség csökkentek foglalkoztatási arányában, mely 40-50% (hazánkban jelenleg 10-15%).

- A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása érdekében (beruházások) munkahely létesítése, korszerűsítése és fejlesztése, valamint munkaeszközök beszerzése.
- A szociális ellátásban dolgozók részére rendszeres szupervízió biztosítása.
- Továbbra is fokozott figyelmet kell fordítani az ügyfelek fogadására, várakozási idejük csökkentésére.
- Az aktív korú rendszeres szociális segélyben részesülőkkel megfelelő, személyre szóló beilleszkedési program kidolgozása, és a beilleszkedési programok körének szélesítése: pl.: tréningek, klubok, iskolai végzettség megszerzésére irányuló képzés, foglalkoztatás, stb. Természetesen az aktív korú nem foglalkoztatott személyek esetében a végső cél, a munkaerőpiacra történő integrálásuk elősegítése.
- Az együttműködésre kijelölt és a programokkal érintett intézmény munkatársainak folyamatos segítése megfelelő információkkal.
- A rászoruló családokhoz kellő időben jussanak el a segélyek, különösen olyan esetekben, amikor erre lakhatásuk megőrzése érdekében szükségük van. (Információcsere)
- Kiemelt feladatként kell kezelni a szegény, nehéz anyagi körülmények között élő tehetséges gyermekek segítségét, ezért amennyiben erre lehetőség van, a költségvetés készítésekor a szociális tanulmányi ösztöndíjra kiemelt figyelmet kell fordítani.
- Sajnos egyre gyakoribbak a köztemetések. E feladat tekintetében továbbra is a soron kívüli ügyintézés, az eltemettetés minél rövidebb időn belüli empatikus elintézése a cél. Fontos a kórház és a Temetkezési Intézet munkatársaival történő folyamatos kapcsolattartás megerősítése a hatékony ügyintézés és a költségek (pl. hűtési díj) csökkentése érdekében.
- Az idősek szociális ellátását biztosító intézményekkel szorosabbá kell tenni az információcserét, a kooperációt. A statisztikai adatok felhasználásával, folyamatos elemzésével, városunk mindenkor költségvetési helyzetét figyelembe véve, a helyi rendelet célirányos módosításával amennyiben lehetséges, követni kell az „igényeket”, hiszen az egészségügyi állapot megőrzésében, javításában ez az ellátás fontos tényező lehet.
- Szükséges a szolgáltatások reklámozása, hiszen sok a településünkön élő polgár még mindig nem ismeri a már jelenleg is rendelkezésre álló lehetőségeket, szolgáltatásokat.
- Az Idősek Háza tárgyi feltételek javítása, a szolgálat munkafeltételeinek biztosítása, új elhelyezés lehetőségének megvizsgálása.
- A közhasznú, illetve közcélú foglalkoztatás e formáinak jelenlegi szinten való fenntartása.

7.) Civil szervezetekkel való kapcsolattartás a szociális szolgáltatások területén

Településünkön több olyan civil szervezet is létezik, melyek a szociális feladatok ellátásában segítséget nyújtanak.

Ezen a területen kiemelkedő szerepet töltenek be az alábbi szervezetek:

Civil szervezet, egyesület neve	Címe	Felelős személy
„Iskoláért, a jövő polgárért” Alapítvány	5940 Tótkomlós, Erzsébet út 2.	Bohácsné Nyíregyházi Zsuzsanna
Boldog Mosolyért Alapítvány	5940 Tótkomlós, Erzsébet út 3.	Malyáné Lestyán Anna
Városunk Tótkomlós Polgáraiért Alapítvány	5940 Tótkomlós, Pósa utca 2.	Dr. Gulyásné Gulya Magdolna
Mozgáskorlátozottak Tótkomlói Egyesülete	5940 Tótkomlós,	Számuel Mária
Komlói Szlovákok Szervezete	5940 Tótkomlós, Földvári út 1	Laukó Zsuzsanna
Komlói Szlovákokért Alapítvány	5940 Tótkomlós, Földvári út 1.	Ondrejó Anna
Szlovák Nemzetiségi Műveltségért Alapítvány	5940 Tótkomlós, Földvári út 1.	Boborné Tuska Erzsébet
Magyar Vöröskereszt I. Tótkomlói Alapszervezete	5940 Tótkomlós, Fő út. 2.	Domanovszki Pálné
Nagycsaládosok Tótkomlói Egyesülete	5940 Tótkomlós, Rákóczi út 28.	Beraczka Ilona
Városi Nyugdíjasklub Tótkomlós	5940 Tótkomlós, Kossuth u. 14.	Krska Pál Józsefné
Tótkomlói Szlovákok Nemzetiségi Önkormányzata	5940 Tótkomlós, Liszt F. u. 15.	Laukó Zsuzsanna/elnök
Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat	5940 Tótkomlós, Rákóczi u. 28.	Lakatos Tibor/elnök

8.) Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Meg kell említeni azokat a dokumentumokat, koncepciókat, melyek a szociális szolgáltatástervezési koncepció megvalósítását, közvetlenül, vagy közvetve segítik.

- költségvetési koncepció
- gazdasági program
- szolgáltatástervezési koncepció
- településfejlesztési stratégia
- településrendezési terv
- településszerkezeti terv
- településfejlesztési koncepció
- helyi esélyegyenlőségi program.

A 2013. évtől az önkormányzati feladatellátás, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is alapjaiban változott meg. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. A feladatátrendeződés megjelenik a közoktatásban, a szociális, a gyermekvédelmi és az igazgatási ágazatban egyaránt. Az önkormányzati szervek által ellátott államigazgatási feladatok mértéke mérséklődött, a feladatok egy része a 2013. január 1-jétől létrejövő járási hivatalokhoz került át. Az új rendszerben a feladatellátás az eddigi állami-önkormányzati feladatmegosztás jelentősen megújuló formát jelent. Tótkomlós város költségvetése tartalmában és formájában is megfelelően követte a változásokat.

Településfejlesztési Koncepció (2013)

A településfejlesztés összetett feladatainak összehangolása, fenntarthatóságuk biztosítása – törvényi felhatalmazás alapján – a helyi önkormányzat feladata.

A településfejlesztési koncepció:

- biztosítja a településfejlesztés összehangolt megvalósulását,
- megalapozza a település rendezését,
- rendszerbe foglalja a város közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket.

A koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszereknek van döntő szerepe.

Tótkomlós város Településfejlesztési koncepciója tartalmazza:

- a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének 91/2013. (XII. 02.) SZNÖ határozatában megfogalmazott célokat;
- Tótkomlós város történeti áttekintését;
- a településen működő nemzetiségi önkormányzatokat (Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat);

- a település intézményrendszerét az egyes intézmények által ellátott feladatok ismertetésével;
- körvonalazza a település lakossága szociális helyzetét és ellátottságát;
- bemutatja a település kulturális életét;
- a településen működő civil szervezeteket;
- áttekintést ad a település idegenforgalmi adottságairól, lehetőségeiről;
- ismerteti a településen működő, jelentős számú munkavállalót alkalmazó gazdasági társaságokat (például: Komlós Településszolgáltatási Kft., Rimax Kft., MAS 2003 Kft.).

Tótkomlós Város Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének alapvető célja, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányának kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Az Önkormányzat a fentiekben bemutatott programjaival, terveivel, stratégiáival, koncepcióival és valamennyi egyéb dokumentumával, valamint az azokban foglalt alapvetésekkel és célokkal Tótkomlós Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja is harmonizál.

9.) A szociális alapszolgáltatási rendszer erősségei, gyengeségei, lehetőségei és veszélyei

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> - minden kötelező szociális alapszolgáltatási ellátás biztosított - folyamatos minőségi javulás az ellátások körülményeiben - elhivatott, elkötelezett magasan képzett munkatársak és vezetők - növekvő szakképzettségi mutató - jól kiépített ellátási rendszer mind személyi (helyettesítés), mind tárgyi feltételek biztosításában - megvalósult alapellátási integráció - szoros együttműködés civil szervezetekkel 	<ul style="list-style-type: none"> - demens gondozottak ellátási feltételeinek hiányossága - a szociális ellátásra szorulóknak számának növekedése - szükséglakás és szociális lakás hiánya
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> - a turisztikai lehetőségek kedvező foglalkoztatási hatásainak kiaknázása - EU-s pályázatok maximális kihasználása - induló beruházások (megnyert pályázatok kivitelezése) hatásai - vidéki élettér vonzóbbá tétele - a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci/társadalmi befogadása - térségi/kistérségi és városi egyeztetés, fórumok lehetősége 	<ul style="list-style-type: none"> - helyi vállalkozások munkahelyteremtő és megtartó képessége romlik - a társadalom előregedése - a tartós munkanélküliség és hátrányos helyzet fennállása - az információs szakadék mélyülése - állami infrastrukturális fejlesztések elmaradása

A SWOT táblában feltüntetett erős és gyenge oldalak, lehetőségek és veszélyek csak a fontosabbnak vélt jellemzői a városi ellátórendszernek, mely azonban meghatározza a szociális ellátórendszer fejlesztési irányvonalait és jelenlegi helyzetét. Felhívja a figyelmet az elkerülendő veszélyekre és azok kapcsán megfelelő megoldások keresésére.

Olyan ellátórendszer kialakítására kell törekedni, amely egyrészt a fenntartók számára – relatíve – gazdaságosan üzemeltethető, mégis a lehető legnagyobb hatékonysággal bír.

10.) Összegzés

Tótkomlóson a szociális szolgáltatások és szociális ellátás mindenben megfelel a jogszabályi előírásoknak. Minden kötelező szociális feladatot ellát a város, melyeken túlmenően a megyétől átvállalt feladatai is vannak. Ezek az Idősek Háza és a Bölcsőde fenntartása és működtetése.

A szociális ellátórendszer a város igényeit kielégíti, kielégítetlen szükségletről nincs tudomásunk.

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót a Szociálpolitikai Kerekasztal minden évben véleményezi.

A további célok elérése és a minél hatékonyabb munkavégzés érdekében az önkormányzat igyekszik a lehető legtöbb támogatást és segítséget megadni a szociális intézményeknek.

11.) Elfogadás módja és dátuma

I. A Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának szakmai és társadalmi vitája a Tótkomlós Város Önkormányzat Szociálpolitikai Kerekasztalának ülésén megtörtént. Az itt született észrevételeket, kiegészítéseket a megvitatást követően a szolgáltatástervezési koncepcióba beépítettük.

II. Ezt követően Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját megvitatta és a .../2019. (XI. ...) kt. számú határozatával elfogadta.

Melléklet: 1. a .../2019. (XI. ...) kt. határozat

Tótkomlós, 2019. november ...

Zsura Zoltán János
polgármester

Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját a Tótkomlós Város Önkormányzat Szociálpolitikai Kerekasztalának tagjai, valamint Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata és a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat a szolgáltatástervezési koncepciót ismerik és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tótkomlós, 2019. november ...

Laukó Zsuzsanna Éva
Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi
Önkormányzat elnöke

Lakatos Tibor
Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi
Önkormányzata elnöke

Zsura Zoltán János
Szociálpolitikai Kerekasztal elnöke

dr. Osváth Tamás
jegyző

Előkészítésért felelős személy: Bedőné Skoda Ilona

